

**SPRAWOZDANIE
Z DZIAŁALNOŚCI
MIEJSKIEGO OŚRODKA
POMOCY RODZINIE
W SUWAŁKACH ZA ROK 2023
ORAZ PRZEDSTAWIENIE
POTRZEB W ZAKRESIE POMOCY
SPOŁECZNEJ I PIECZY
ZASTĘPCZEJ
NA ROK 2024**

Suwałki, 6 lutego 2024 r.

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY RODZINIE W SUWAŁKACH ZA 2023 ROK

Dokument stanowi sprawozdanie Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Suwałkach, o którym mowa w art. 110 ust. 9 i art. 112 ust.12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz art. 76 ust. 4 pkt 15, art. 179 ust.1 i art. 182 ust. 5 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Suwałkach działa na podstawie Statutu nadanego przez Radę Miejską w Suwałkach uchwałą nr XLVIII/609/2022 z dnia 27 lipca 2022 r oraz Regulaminu Organizacyjnego nadanego Zarządzeniem nr 23/22 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Suwałkach z dnia 1 sierpnia 2022 r. zatwierdzonego przez Prezydenta Miasta Suwałk w dniu 19 sierpnia 2022 r.

Perspektywę wieloletnią w zakresie zadań polityki społecznej wyznacza Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Suwałki do 2025 r. przyjęta uchwałą nr XXIII/281/2016 Rady Miejskiej z dnia 28 września 2016 r.

Zgodnie ze statutem w obszar działania Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Suwałkach, zwanego dalej Ośrodkiem wchodzi w szczególności zadania z zakresu:

- 1) ustawy o pomocy społecznej;
- 2) ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- 3) ustawy o świadczeniach rodzinnych;
- 4) ustawy o zasiłku dla opiekuna;
- 5) ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci;
- 6) ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów;
- 7) ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
- 8) ustawy o ochronie zdrowia psychicznego;
- 9) ustawy o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego;
- 10) ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”;
- 11) ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych;
- 12) ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy;
- 13) ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- 14) ustawy prawo energetyczne;
- 15) ustawy o dodatkach mieszkaniowych;
- 16) ustawy o Karcie Polaka;
- 17) ustawy prawo o ruchu drogowym;
- 18) ustawy Prawo o ochronie środowiska;
- 19) ustawy z dnia 21 listopada 2008 o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków;
- 20) oraz innych ustaw, programów rządowych i samorządowych.

Jako bezpośredni realizator pomocy społecznej, pieczy zastępczej i innych zadań z zakresu polityki społecznej w Mieście Suwałki według stanu na 31 grudnia 2023 r. zatrudniał 164 osoby/162,5 etatu, w tym:

- 1) 29 osób/etatów finansowanych w ramach dotacji celowej Wojewody Podlaskiego,
- 2) 135 osób/133,5 etatów finansowanych z budżetu samorządowego, w tym 25 osób współfinansowanych z budżetu wojewody (pracownicy socjalni).

W okresie sprawozdawczym Ośrodek realizował zadania, w szczególności:

1. Z zakresu zadań własnych gminy:

- 1) zasiłki stałe;
- 2) zasiłki i pomoc w naturze;
- 3) gorące posiłki, w tym dożywianie dzieci i młodzieży - realizacja rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”;
- 4) usługi opiekuńcze;
- 5) prowadzenie ogrzewalni oraz opłata za pobyt w schroniskach dla bezdomnych;
- 6) sprawienie pogrzebu;
- 7) pomoc instytucjonalna;
- 8) wsparcie asystenta rodziny;
- 9) pomoc z zakresu interwencji kryzysowej (hostel);
- 10) kierowanie do ośrodków wsparcia (DDP, KS);
- 11) prowadzenie klubu seniora.

2. Z zakresu zadań zleconych gminie:

- 1) specjalistyczne usługi opiekuńcze;
- 2) ustalanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej osób nieubezpieczonych;
- 3) kierowanie do ośrodków wsparcia (ŚDS);
- 4) świadczenia rodzinne i opiekuńcze;
- 5) fundusz alimentacyjny oraz postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych;
- 6) zasiłek dla opiekuna;
- 7) świadczenia wychowawcze;
- 8) wypłata wynagrodzenia za sprawowanie opieki.

3. Należące do właściwości powiatu, w szczególności poprzez:

- 1) pełnienie funkcji organizatora pieczy zastępczej, w tym wsparcie koordynatora;
- 2) wsparcie i wypłata należnych świadczeń rodzinom zastępczym;
- 3) kierowanie dzieci do placówek opiekuńczo - wychowawczych;
- 4) pokrywanie kosztów utrzymania dzieci z terenu miasta umieszczonych w pieczy zastępczej,
- 5) pokrywanie kosztów utrzymania i wyżywienia za dzieci skierowane przez sąd do zakładów pielęgnacyjno-opiekuńczych;
- 6) pomoc pieniężną i w naturze usamodzielnianym wychowankom opuszczającym zastępcze formy opieki i placówki resocjalizacyjne;
- 7) prowadzenie mieszkań treningowych i wspomaganych;
- 8) wypłatę wynagrodzeń zawodowym rodzinom zastępczym oraz kosztów utrzymania mieszkań;

- 9) umieszczanie w Domu Pomocy Społecznej „Kalina” w Suwałkach;
- 10) rehabilitację społeczną (środki PFRON).

4. Z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat:

- 1) obsługa Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności;
- 2) pomoc cudzoziemcom.

5. Inne działania Ośrodka:

- 1) odprowadzanie składek na ubezpieczenie zdrowotne uprawnionych świadczeniobiorców;
  - 2) wypłata świadczeń dla posiadaczy Karty Polaka;
  - 3) realizacja Programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem”;
  - 4) realizacja Programu MRiPS „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” - edycja 2023 współfinansowanego ze środków Funduszu Solidarnościowego;
  - 5) realizacja Programu MRiPS „Opieka Wytchnieniowa” - edycja 2023 współfinansowanego ze środków Funduszu Solidarnościowego;
  - 6) realizacja programu wieloletniego „Senior+” na lata 2021-2025 edycja 2023 Moduł II „Zapewnienie funkcjonowania Senior+”;
  - 7) realizacja trwałości programu „Usługi door-to-door w Mieście Suwałki” wdrażanego przez PFRON współfinansowanego w ramach środków EFS;
  - 8) realizacja Programu osłonowego w zakresie zmniejszania wydatków mieszkańców Miasta Suwałk z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na lata 2022-2024;
  - 9) prowadzenie postępowań w celu wydawania zaświadczeń dla osób fizycznych, które zamierzają składać wnioski o przyznanie dofinansowania z NFOŚiGW lub wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej w ramach Programu „Czyste powietrze”;
  - 10) wydawanie zaświadczeń o sytuacji dochodowej i majątkowej do celów stypendium socjalnego;
  - 11) realizacja programu „Aktywny Samorząd”;
  - 12) ustalanie uprawnień i wypłata dodatków mieszkaniowych;
  - 13) udział w realizacji Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus – Podprogram 2023;
  - 14) organizacja prac społecznie - użytecznych;
  - 15) kontynuacja dodatku osłonowego;
  - 16) kontynuacja dodatku węglowego;
  - 17) pomoc obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa;
  - 18) refundacja podatku VAT z tytułu zakupu paliw gazowych;
  - 19) akcje społeczne.
- 6. Działalność związana z merytoryczną obsługą zadań oraz utrzymaniem infrastruktury MOPR - rozdział 85219 Ośrodki pomocy społecznej - w 2023 r. wydatkowano **7.814.556,03 zł** oraz **121.274,93 zł** z PFRON.**

I. POMOC ŚRODOWISKOWA

Świadczenia w ramach pomocy społecznej obejmują realizację zadań zleconych i własnych

gminy/powiatu oraz zadań objętych programami rządowymi i ministerialnymi.

Adresatami działań pomocy społecznej są osoby i rodziny z grup szczególnego ryzyka. Pomoc społeczna ma nie tylko wspierać rodzinę, ale także reagować na nowe sytuacje, w których się ona znalazła.

Celem pomocy społecznej jest:

- 1) zaspokajanie uzasadnionych potrzeb życiowych osób i rodzin;
- 2) umożliwianie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka;
- 3) doprowadzanie w miarę możliwości do życiowego usamodzielniania się osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Praca Ośrodka ukierunkowana jest w szczególności na:

- 1) pomoc finansową;
- 2) pomoc rzeczową;
- 3) pomoc instytucjonalną;
- 4) pomoc w formie usług opiekuńczych;
- 5) poradnictwo specjalistyczne;
- 6) pomoc interwencyjną;
- 7) pomoc dla cudzoziemców;
- 8) pracę socjalną polegającą na aktywizowaniu i wzmacnianiu zdolności do wypełniania ról społecznych i zawodowych z wykorzystaniem instrumentów aktywnej integracji.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Suwałkach zatrudniał 37 pracowników socjalnych do realizacji zadań gminy/powiatu. Statystycznie na jednego pracownika przypada ok.1852 mieszkańców. Miasto podzielone jest na 20 rejonów opiekuńczych.

W 2023 roku do Ośrodka wpłynęły 4.902 wnioski (*spadek o 228*) o udzielenie pomocy w formie zasiłków stałych, gorących posiłków, zasiłków okresowych, zasiłków celowych, pomocy rzeczowej, usług opiekuńczych, umieszczenia w domu pomocy społecznej, skierowania do ośrodków wsparcia.

Bezpośrednio świadczeniami pomocy objęto 1.672 (*wzrost o 62*) środowisk rodzinnych liczących 3.134 osoby (*wzrost o 102*). W 371 przypadkach (*wzrost o 52 środowiska*) były to środowiska wymagające interwencji socjalnej, które po raz pierwszy zwróciły się o wsparcie z pomocy społecznej.

Pracownicy socjalni, załatwiając sprawy podopiecznych w środowisku, przeprowadzili 5.595 rodzinnych wywiadów środowiskowych (*spadek o 178*) w celu:

- ustalenia uprawnień do świadczeń z pomocy społecznej,
- ustalenia uprawnień do specjalnych zasiłków opiekuńczych,
- weryfikacji specjalnych zasiłków opiekuńczych, świadczeń pielęgnacyjnych, zasiłków dla opiekuna oraz świadczeń rodzinnych,
- ustalenia możliwości pomocowych oraz opłat za świadczenia i pobyt w instytucjonalnych formach pomocy ze strony najbliższych członków rodziny,
- na potrzeby innych jednostek organizacyjnych pomocy społecznej,
- potwierdzania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Najczęstsze powody udzielania pomocy w latach 2022 -2023 to:

l.p.	Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin w latach	
		2022	2023
1.	ubóstwo	914	913
2.	niepełnosprawność	816	877
3.	długotrwała choroba	849	916
4.	bezrobocie	520	543
5.	bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	295	318
6.	alkoholizm i narkomania	225	253
7.	potrzeba ochrony macierzyństwa	95	88
8.	bezdomność - liczba osób	99	102
9.	przemoc domowa i pomoc interwencyjna	15	16
10.	trudności w przystosowaniu po opuszczeniu zakładu karnego	47	51
11.	zdarzenia losowe i sytuacje kryzysowe	4	2

Znaczącą formą pomocy jest praca socjalna, którą objęto 1.108 środowisk rodzinnych (*spadek o 18 środowisk*). Praca socjalna kierowana jest przede wszystkim do osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym o niskim poziomie wykształcenia, bezrobotnych, z niewydolnością opiekuńczo – wychowawczą i trudnościami w pełnieniu ról społecznych.

Polegała, w szczególności na:

- 1) wspieraniu aktywnej integracji i zdolności do pełnienia ról społecznych i zawodowych przy wykorzystaniu instrumentów aktywizacji społecznej i zawodowej;
- 2) umożliwianiu dostępu do poradnictwa specjalistycznego, usług, terapii, itp.;
- 3) pomocy w uzyskiwaniu uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego;
- 4) poradnictwie w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i sprawach życiowych, pomocy w załatwianiu spraw urzędowych z uwzględnieniem wsparcia asystenta rodziny;
- 5) działaniach na rzecz poprawy funkcjonowania rodziny, w tym systematyczną pomoc w rozwiązywaniu konfliktów w rodzinie, wsparcie w rozwiązywaniu problemów przemocy, uzależnień itp.;
- 6) motywowaniu do podejmowania działań w rozwiązywaniu trudnej sytuacji życiowej;

Praca socjalna, o której mowa w art. 45 ustawy o pomocy społecznej może być prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny, który zastosowano w odniesieniu do 179 rodzin (*wzrost o 25*):

- 1) kontraktów typu „A” – sporządzono 154 w celu rozwiązywania trudnej sytuacji życiowej, z tego:
  - 45 kontraktów z rodzinami objętymi asystentem rodziny,
  - 22 kontrakty z osobami bezdomnymi kierowanymi do schronisk,
  - 69 kontraktów w celu poprawy sytuacji życiowej (np. ustalenie stopnia niepełnosprawności, złożenie wniosku o alimenty, uzyskanie świadczeń rodzinnych itp.),
  - 14 kontraktów z rodzinami, wobec których została ograniczona władza rodzicielska,
  - 4 kontrakty w celu zapewnienia pomocy mieszkaniowej.
- 2) kontraktów typu „B” – zawarto z 25 osobami będącymi w szczególnej sytuacji na rynku

pracy, o których mowa w art. 49 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U z 2023 r. poz. 735 ze zm.), tj. z osobami skierowanymi do wykonywania prac społecznie – użytecznych.

W wyniku podejmowanych działań w ramach pracy socjalnej 80 (*wzrost o 24*) rodzin usamodzielniało się, z tego: 40 podjęło zatrudnienie, 31 uzyskało świadczenia z innych systemów zabezpieczenia społecznego, 9 wyemigrowało, 33 osoby odstąpiły od realizacji kontraktów socjalnych w związku z czym zostali pobawieni świadczeń z pomocy społecznej.

Ponadto w ramach pracy socjalnej w rodzinach z dziećmi wytaczano powództwa alimentacyjne oraz kierowano sprawy do organów ścigania o przestępstwa z art. 209 kk – 23 wnioski, z tego w 8 odmówiono wszczęcia, 1 akt skarżenia, 14 postępowań w toku.

Pracownicy podejmowali interwencje w 48 środowiskach, które zostały zgłoszone przez zaniepokojonych świadków, najczęściej telefonicznie.

Realizując zadania związane z pracą socjalną, pracownicy Ośrodka systematycznie współdziałali z innymi jednostkami pomocy społecznej, służbą zdrowia, sądami, policją, szkołami, organizacjami pozarządowymi, parafiami oraz uczestniczyli w spotkaniach zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy i grup diagnostyczno-pomocowych.

Pomoc bezdomnym - szczególnie trudną grupą w realizacji pracy socjalnej są osoby bezdomne wykazujące wieloaspektowe dysfunkcje obejmujące sferę społeczną, psychiczną i ekonomiczną.

W okresie jesienno-zimowym uwagę poświęca się zabezpieczeniu potrzeb osób bezdomnych i samotnych polegających na zabezpieczeniu schronienia, odzieży dostosowanej do pory roku i gorących posiłków. Opracowano i rozpropagowano w miejscach publicznie dostępnych (m.in. podmioty służby zdrowia, apteki, dworce, punkty wydawania posiłków, służby miejskie, Policja, Areszt Śledczy, PUP) informator i ulotki o instytucjach udzielających pomocy interwencyjnej, w szczególności osobom bezdomnym i wymagającym pomocy interwencyjnej. We współpracy ze Strażą Miejską w Suwałkach realizowano projekt socjalny „Odczarować bezdomność” adresowany do osób bezdomnych przebywających w miejscach zagrażających zdrowiu lub życiu. Działania polegają na monitorowaniu miejsca pobytu bezdomnych i udzielaniu niezbędnej pomocy.

W grupie bezdomnych odnotowano 102 osób (*wzrost o 3*), w tym 10 kobiet. Zjawisko bezdomności stanowi 3,2 % ogólnej liczby korzystających z świadczeń pomocy społecznej. Wśród populacji bezdomnych 8 osób pochodziło z terenu innych gmin. 4 osoby bezdomne powróciły do gmin ostatniego miejsca zameldowania.

W ciągłym zainteresowaniu Ośrodka pozostaje 34 osoby bezdomne (*spadek o 1*).

Spośród 102 osób bezdomnych, które w 2023 r. zwróciły się o pomoc – 94 osoby (*wzrost o 7*) to mieszkańcy Suwałk.

W wyniku prowadzonej pracy socjalnej w 2023 r. ukierunkowanej na wzmocnienie aktywności społecznej, wyjście z bezdomności i uzyskanie samodzielności życiowej, z zastosowaniem m.in. kontraktu socjalnego, uzyskano następujące efekty:

- 1 osobę skierowano do środowiskowego domu samopomocy,
- 34 osoby zaktywizowano zawodowo do podejmowania prac dorywczych,

- 5 osób znalazło stałe zatrudnienie,
  - 2 osoby podjęły 12 miesięczne leczenie odwykowe stacjonarne,
  - 7 osób odbyło terapię odwykową stacjonarną,
  - w przypadku 1 osoby wystąpiono z wnioskiem o przymusowe leczenie psychiatryczne bez zgody strony,
  - 14 osób złożyło wnioski o przydział lokalu, z tego 3 uzyskały mieszkanie z zasobów komunalnych, a 10 osób zamieszkało w wynajętych lokalach mieszkalnych,
- Liczba bezdomnych na dzień 31 grudnia 2023 r. stanowiła 76 osób.

W 2023 r. z zakresu pomocy społecznej Ośrodek realizował następujące formy pomocy:

Zadania własne gminy - świadczenia obligatoryjne

1. **Zasilki stałe** – przyznano **456 osobom** – 4.396 świadczeń na kwotę **2.476.003,44 zł** (*spadek o 63.758,81 zł - rozdział 85216*).
2. **Zasilki okresowe** - przyznano **573** rodzinom (*wzrost o 100*) – 2.206 świadczenia na kwotę **880.218,77 zł** (*wzrost o 70.880,12 zł*), w ramach dofinansowania do zadań własnych gminy z budżetu wojewody, w tym:
  - 1) 363 rodzinom - z powodu bezrobocia – 666.259,77 zł;
  - 2) 67 rodzinom - z powodu długotrwałej choroby – 66.826 zł;
  - 3) 41 rodzinom - z powodu niepełnosprawności – 60.230 zł;
  - 4) 102 rodzinom – z innych powodów – 86.903 zł.
3. W ramach wieloletniego rządowego programu „**Posilek w szkole i w domu**” na lata 2019-2023 pomocy udzielono **1 784 osobom** (*wzrost o 27*) na kwotę **2.368.000 zł**, (*rozdział 85230*), z tego:
  - z budżetu wojewody - 1.888.000 zł (*wzrost o 2880.000 zł*),
  - z budżetu samorządowego – 480.000 zł (*wzrost o 80.000 zł*).

Udzielona pomoc obejmuje następujące formy:

- 1) **gorące posiłki** – wydawane w szkołach, przedszkolach i 3 punktach miasta - przyznano 779 osobom (*wzrost o 140*) na kwotę 823.249,64 zł, w tym:
    - a) 184 dzieciom w wieku przedszkolnym na kwotę 49.653 zł,
    - b) 435 uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej na kwotę 420.239,88 zł,
    - c) 152 osobom dorosłym chorym, niepełnosprawnym na kwotę 351.508,76 zł,
    - d) 8 uczniów objęto dożywianiem na podstawie decyzji dyrektorów szkół na kwotę 1.848 zł;
  - 2) **dowóz posiłków** do miejsca zamieszkania 31 osobom chorym, starszym i niepełnosprawnym, koszt dowozu wyniósł 31.450 zł – 7 148 świadczeń (*spadek o 847*);
  - 3) **świadczenie pieniężne** na zakup posiłku lub żywności przyznano 1 432 (*spadek o 50*) osobom w rodzinach na kwotę 1.513.300,36 zł.
4. **Pokrywanie kosztów schronienia** za bezdomnych, dla których właściwą miejscowo jest gmina m. Suwałki (ostatniego zameldowania) przebywających w ośrodkach wsparcia na terenie innych miast i gmin – **103.030,20 zł** (*rozdział 85203*) - 19 osób (*wzrost o 7*) – 2 260 osobodni. Dochody z tytułu odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia wyniosły **12.529,76 zł**. Zasady odpłatności reguluje art. 97 ust. 1a u. o p.s. w przypadku dochodu osiąganego poniżej kryterium dochodowego, zaś uchwała XXXIII/398/2017 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 31 maja 2017 r. w sytuacji, kiedy dochód osoby bezdomnej przekracza kryterium dochodowe.

- 5. Sprawienie pogrzebu – 4 osobom** dorosłym oraz 2 pogrzeby 60 dzieci zmarłych przed urodzeniem. Wydatkowano kwotę **9.335,04 zł** (rozdział 85214).
- 6. Usługami opiekuńczymi** objęto **208 osób** (wzrost o 18), w tym:
- 1) usługami pielęgnacyjnymi - 148 osób;
  - 2) pomocą w prowadzeniu gospodarstwa domowego – 60 osób.
- Koszt usług opiekuńczych wyniósł **3.249.175,26 zł** (wzrost o 926.739,94 zł - rozdział 85228).

Odpłatność z tego tytułu stanowiła kwotę 412.748,33 zł.

- 7. Ograniczanie skutków niedożywienia w Mieście Suwałki na lata 2019 – 2023** na podstawie uchwały nr III/35/2019 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 30 stycznia 2019 r., realizowany zgodnie z § 2 uchwały nr III/34/2019 z dnia 30 stycznia 2019 r. w sprawie zasad zwrotu wydatków za świadczenia z pomocy społecznej. Przyjęte działania osłonowe pozwoliły rodzinom, których dochód przekracza 200% kryterium dochodowego, w szczególności: dzieci, uczniowie i rodziny dysfunkcyjne na uzyskanie pomocy w formie gorącego posiłku na zasadach częściowej odpłatności. Pomocy w formie gorącego posiłku udzielono **183 osobom** (spadek o 64), z tego:
- **10** dzieciom do 7. roku życia – 3.714 zł,
  - **55** uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej – 26.587,84 zł,
  - **118** osobom dorosłym chorym, niepełnosprawnym, bezrobotnym i innym – 328.675,08 zł.
- Łącznie wydatkowano kwotę 358.976,92 zł** (spadek o 46.418,58 zł - rozdział 85214).
- Odpłatność z tytułu przyznanych świadczeń wyniosła 206.519,59 zł.

Świadczenia fakultatywne

- 8. Zasiłki celowe** na zakup opału, leków, odzieży, obuwia, zaspokojenie niezbędnej potrzeby życiowej, środków czystości, pokrycie kosztów leczenia – przyznano **228 osobom** – 307 świadczeń (spadek o 21) na kwotę **103.558,69 zł** (wzrost o 13.679,64 zł-rozdz.85214), w tym:
1. 283 zasiłki celowe na kwotę – 79.903,69 zł;
  2. 22 zasiłki celowe na zasadach zwrotnych – 5.655 zł;
  3. 2 zasiłki celowe na pokrycie strat w wyniku zdarzenia losowego – 18.000 zł.

Ogółem na realizację zadań własnych gminy z zakresu środowiskowej pomocy społecznej wydatkowano kwotę **9.548.298,32 zł** (wzrost o 1.270.168,32 zł), z tego:

1) zasiłki stałe	- 2.476.003,44 zł;
2) zasiłki okresowe	- 880.218,77 zł;
3) realizacja programu „Posiłek w szkole i w domu”	- 2.368.000,00 zł;
4) schronienie	- 103.030,20 zł;
5) sprawienie pogrzebu	- 9.335,04 zł;
6) koszt usług opiekuńczych	- 3.249.175,26 zł;
7) ograniczanie skutków niedożywienia	- 358.976,92 zł;
8) zasiłki celowe i pomoc w naturze	- 103.558,69 zł.

Zadania zlecone gminy

1. specjalistyczne usługi opiekuńcze, którymi objęto:

- 11 osób z zaburzeniami psychicznymi

Łącznie wydatkowano 203.865,68 zł (rozdział 85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze). Uzyskane **dochody** z tytułu odpłatności stanowiły kwotę – 26.668,24 zł, z czego dochód dla jst. 1.333,41 zł.

2. Nadawanie uprawnień do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych w trybie decyzji administracyjnej - 100 osobom przyznano uprawnienia – wydatkowano kwotę **7.150 zł** (rozdział 85195).

3. Wypłata wynagrodzenia za sprawowanie opieki - Kodeks rodzinny i opiekuńczy przewiduje prawo do wynagrodzenia osobom sprawującym funkcję opiekuna:

- na podstawie postanowienia sądu dokonywano wypłaty 3 opiekunom/3.dzieci w wysokości **14.654,77 zł**, w tym koszty obsługi zadania – **219,82 zł** (1,5%) (rozdział 85219).

Zadania zlecone powiatu:

Realizacja Indywidualnych Programów Integracji - cudzoziemcom, którzy uzyskali w RP ochronę uzupełniającą kontynuowano pomoc mającą na celu wspieranie procesu integracji, w ramach indywidualnego programu integracji – pomocy udzielono:

- 1 rodzinie (obywatele Białorusi) liczącej 2 osoby na okres od 1 stycznia do 30 czerwca 2023 r. (6 miesięcy) na łączną kwotę 10.962 zł.
- 1 rodzinie liczącej 2 osoby (Obywatel Ukrainy i Federacji Rosyjskiej na okres od 1 stycznia do 31 sierpnia 2023 r. (8 miesięcy) na łączna kwotę 15.022 zł.

Świadczenia obejmują pokrycie wydatków na utrzymanie, w szczególności na żywność, odzież, obuwie, opłaty mieszkaniowe i pomoc na naukę języka polskiego w okresie 1-6 m-cy w wysokości 1.015 zł/ osobę, od 7-12 m-ca w kwocie 913,50/osobę.

W 2023 r wypłacono **25.984 zł** (rozdział 85231), 14 świadczeń.

Reasumując, na realizację zadań zleconych z zakresu środowiskowej pomocy społecznej wydatkowano łącznie w 2023 roku kwotę **251.654,45 zł** (spadek o 16.482,86 zł), w tym na:

- 1) specjalistyczne usługi opiekuńcze – 203.865,68 zł;
- 2) koszty wydania decyzji potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych – 7.150 zł;
- 3) koszty wynagrodzenia za sprawowanie opieki – 14.654,77 zł
- 4) pomoc dla cudzoziemców – 25.984 zł

II. POMOC INSTYTUCJONALNA

Obok środowiskowej formy pomocy funkcjonuje tzw. system pomocy instytucjonalnej, realizowany wówczas, kiedy pomoc środowiskowa jest niewystarczająca bądź niepełna. W takiej sytuacji osoba bądź rodzina oczekująca pomocy powinna dokonać odpowiedniego wyboru świadczenia w celu poprawy własnego życia. Takim wyborem jest m.in. pobyt w domu pomocy społecznej.

1. Kierowanie do domów pomocy społecznej - zadanie własne gminy

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w dps.

Od 2004 r. decyzje o skierowaniu i decyzję ustalającą opłatę za pobyt wydaje organ gminy właściwej dla tej osoby w dniu jej kierowania. Gmina, z której został skierowany do dps mieszkaniec ponosi opłatę za pobyt.

Osoby w zależności od stanu zdrowia kieruje się do domu pomocy społecznej odpowiedniego typu. W 2023 r. wydano 54 skierowań (o 8 więcej niż w roku poprzednim).

Mieszkańcy kierowani byli do następujących domów, dla:

- 1) osób przewlekle psychicznie chorych – 6;
- 2) osób przewlekle somatycznie chorych – 44 (w tym 43 do DPS „Kalina” w Suwałkach);
- 3) osób w podeszłym wieku – 2;
- 4) osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie – 2.

W 2023 r. pokrywano koszty pobytu za skierowanych po 1 stycznia 2004 r. mieszkańców Suwałk w następujących Domach:

Lp.	Typ domu - miejscowość	2022 rok			2023 rok		
		liczba		kwota	liczba		kwota
		osoby	Świadczenia		osoby	Świadczenia	
1.	Dom Pomocy Społecznej dla Dzieci Niepełnosprawnej Intelektualnie w Mrągowie	2	24	80.569,34	2	24	95.076,38
2.	Dom Pomocy Społecznej dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej Intelektualnie w Elku	5	60	288.416,56	5	60	355.878,52
3.	Dom Pomocy Społecznej dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej Intelektualnie w Augustowie	1	12	33.354,30	1	12	40.923,46
4.	Dom Pomocy Społecznej w Węgorzewie	2	24	52.761,88	3	31	88.114,52
5.	Dom Pomocy Społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych w Nowej Wsi Elckiej	29	318	1.140.447,67	35* **	341	1.422.688,03
6.	Dom Pomocy Społecznej „Jaśki” Kolonia Olecko	2	24	92.835,22	2	10	46.740,45
7.	Powiatowy Dom Pomocy Społecznej w Siemiatyczach	5	50	171.172,16	3	36	150.911,04
8.	Dom Pomocy Społecznej w Szczytnie	1	6	18.730,44	1	3	7.100,87
9.	Dom Pomocy Społecznej w Garbarach	3	36	104.633,02	3	36	125.730,05
10.	Dom Pomocy Społecznej w Sejnach	6	63	156.304,54	6	67	176.651,19
11.	Dom Pomocy Społecznej w Kowalach Oleckich	5*	44	117.482,35	3	24	81.226,73
12.	Dom Pomocy Społecznej „Rokitnik” w Białowieży	2	20	73.475,34	1	12	54.463,60
13.	Dom Pomocy Społecznej w Choroszczy	2	17	57.940,57	1	12	47.897,46
14.	Dom Pomocy Społecznej w Nasielsku	1	12	55.048,96	1	12	64.534,72
15.	Dom Pomocy Społecznej „Michała Archanioła” w Sztyldaku	3	36	90.967,24	3	36	109.752,22
16.	Dom Pomocy Społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych w	2	24	100.821,10	2	24	118.581,06

	Jałówce						
17.	Dom Pomocy Społecznej w Przasnyszu	7	84	228.427,22	8	88	286.060,72
18.	Dom Pomocy Społecznej w Radzyminie	2	24	108.116,00	2	13	61.678,14
19.	Dom Pomocy Społecznej w Mońkach	1*	6	20.653,98	1	12	45.688,46
20.	Dom Pomocy Społecznej dla kobiet przewlekle psychicznie chorych w Robercinie	1	12	37.205,96	1	12	38.700,72
21.	Dom Pomocy Społecznej w Górze Kalwarii	2	24	95.580,32	2	24	115.233,06
22.	Dom Pomocy Społecznej JAWOR w Markowskich	6	63	206.804,13	5	60	240.915,94
23.	Dom Pomocy Społecznej w Mikołajkach	1	12	31.129,96	2	19	46.360,84
24.	Dom Pomocy Społecznej w Makowie Mazowieckim	1	12	43.765,22	1	12	52.265,26
25.	Dom Pomocy Społecznej w Giżycku	1**	1	4.981,42	1	12	43.405,57
Razem		92	1008	3.411.624,90	95	992	3.916.579,01
Liczba osób według stanu na 31 grudnia.		83	X	X	85	X	X
Dom Pomocy Społecznej „Kalina” w Suwałkach		123**	1134	Koszt w DPS	133***	1175	Koszt w DPS
Stan na 31 grudnia		92	X	X	97	X	x

* 1 osoba przeniesiona w trakcie roku 2022 z DPS w Kowalach Oleckich do DPS w Mońkach

** 1 osoba przeniesiona w trakcie roku 2022 z DPS „Kalina” w Suwałkach do DPS w Giżycku

*** 2 osoby przeniesione w trakcie roku 2023 z DPS „Kalina” w Suwałkach do DPS w Nowej Wsi Elckiej

Łącznie wydatkowano kwotę **3.916.579,01 zł** (wzrost o 504.954,11 zł - rozdział 85202) za 95 mieszkańców Suwałk umieszczonych na terenie innych powiatów, do których trafiło w 2023 r. **10 mieszkańców** (o 4 więcej niż w poprzednim roku) oraz 2 zostały przeniesione z DPS „Kalina” w Suwałkach.

Spośród osób umieszczanych na terenie innych powiatów dominują osoby przewlekle psychicznie chore. W roku sprawozdawczym umieszczono 10 osób, z czego 7 bez zgody na podstawie postanowień sądowych.

Do wnoszenia opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej zobowiązany jest mieszkaniec w wysokości nie wyższej niż 70% posiadanego dochodu. Poza mieszkańcem domu obowiązani są w drugiej kolejności małżonek, zstępni przed wstępnymi, w sytuacji, gdy ich dochód na osobę przekracza 300% kryterium dochodowego (tj. od 1 stycznia 2022 r. - 2.328 zł w przypadku osoby samotnej i 1.800 zł na osobę w rodzinie).

W 2023 r. wysokość opłat stanowiła różnicę między dochodem osoby obowiązanej, a kwotą 2.328 zł, w przypadku osoby samotnej – 1.800 zł. **Wpływy** z tytułu opłat osób zobowiązanych stanowiły kwotę **589.584,83 zł** (wzrost o 138.099,16 zł).

Na umieszczenie w domach pomocy społecznej według stanu na 31 grudnia 2023 r. oczekiwano 1 osoba.

2. Umieszczanie w Domu Pomocy Społecznej „Kalina” w Suwałkach – zadanie własne powiatu.

Dom Pomocy Społecznej „Kalina” prowadzony przez m. Suwałki ma charakter ponadlokalny w związku z czym tutaj. Ośrodek wydawał decyzje o umieszczeniu dla wszystkich ubiegających się. W toku prowadzonych postępowań umieszczono:

- 28 osób z terenu innych gmin (o 10 więcej niż w roku poprzednim),.

- 41 osób z m. Suwałki (*o 3 więcej niż w roku poprzednim*).

Według stanu na 31 grudnia 2023 r. DPS „Kalina” w Suwałkach nie było osób oczekujących na umieszczenie.

3. Kierowanie do ośrodków wsparcia

1) Dom Dziennego Pobytu „Kalinka” – zadanie własne gminy

Od 2017 r. na bazie DPS „Kalina” w Suwałkach funkcjonuje ośrodek wsparcia przeznaczony dla seniorów naszego miasta, którzy z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności wymagają okresowego wsparcia. Dom liczy 15 miejsc, funkcjonuje w dni robocze w godz. 7:00 – 17:00. Realizuje usługi w formie opieki dziennej, terapii zajęciowej, zajęć ogólnousprawniających i integracji.

W okresie sprawozdawczym wydano 4 decyzje kierujące i ustalające odpłatność. Z usług domu skorzystało 14 osób.

Zasady odpłatności reguluje uchwała nr LI/621/2018 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 25 września 2018 r. w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w Domu Dziennego Pobytu „Kalinka” w Suwałkach. Dochody z tego tytułu ewidencjonuje DPS.

2) W strukturze MOPR działa Klub Senior+ w Suwałkach – ośrodek wsparcia – zadanie własne gminy- klub samopomocy w rozumieniu art. 51 ust.4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, który zgodnie z art.111a ustawy został połączony z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w Suwałkach i działa w jego strukturze. Powołany został od 1 stycznia 2023 r. na podstawie uchwały nr LI/664/2022 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 30 listopada 2022 r. w sprawie utworzenia ośrodka wsparcia Klubu „Senior+” w Suwałkach. Kierowanie do klubu odbywa się na zasadach określonych w ustawie o pomocy społecznej, tj. na podstawie art. 106 ust.2 po wcześniejszym przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego. Klub liczy **20 miejsc. Deklaracje uczestnictwa złożyło 77 osób, z tego zakwalifikowano do udziału w zajęciach **66 osób**, które uczestniczyły w zajęciach zgodnie z przyjętym harmonogramem. Wydatkowano kwotę **59.569,75 zł** (*rozdział 85203*). Działalność Klubu uzupełniana jest Programem Wieloletnim „Senior+” na lata 2021-2025 edycja 2023 Moduł II. „Zapewnienie funkcjonowania placówki Senior+”, który opisano w dalszej części sprawozdania.**

3) Ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi – zadanie zleczone

a) **Środowiskowy Dom Samopomocy w Suwałkach, ul. Filipowska 20D** – dom liczy 38 miejsc z usług domu skorzystały 43 osoby (*o 3 więcej*). W okresie sprawozdawczym wydano 31 decyzji administracyjnych, w tym 8 decyzji kierujących nowych uczestników

b) **Środowiskowy Dom Samopomocy prowadzony jest na zlecenie JST przez Stowarzyszenie „Aktywni Tak Samo” w Suwałkach** – dom liczy 34 miejsca. Z usług domu skorzystało 38 uczestników (*o 1 mniej*). W 2023 r. wydano 11 decyzji, w tym 2 decyzje kierujące nowych uczestników.

Od 1 czerwca 2021 r. usługi w ośrodkach wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone są bezpłatnie.

III. INTERWENCJA KRYZYSOWA I PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY DOMOWEJ

Interwencja kryzysowa stanowi zespół interdyscyplinarnych działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu. Ośrodek w ramach środków Funduszu Przeciwalkoholowego realizował następujące zadania (pkt 1-8):

1. Poradnictwo specjalistyczne

- 1) **poradnictwo psychologiczne** – indywidualne porady i konsultacje psychologiczne ukierunkowane na analizę i rozwiązania zgłaszanych problemów – pomocą objęto **195 osób** (*wzrost o 50*), udzielając 473 porad (*o 143 mniej*) i 195 konsultacji;
- 2) **poradnictwo z zakresu prawa i procedur prawnych**, które dotyczyło pomocy z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, cywilnego, postępowania w sprawach cywilnych, prawa karnego osobom uwikłanym w przemoc oraz znajdującym się w trudnych sytuacjach kryzysowych. Z poradnictwa skorzystało **161 osób** (*o 14 więcej*). Udzielono **276 porad** (*wzrost o 5*);

2. Terapia i wsparcie rodzin doświadczających sytuacji kryzysowych

- 1) **terapia interwencyjna**, której celem jest osiągnięcie optymalnego poziomu funkcjonowania. Poprzedzona diagnozą w ramach poradnictwa, objęto: **2 osoby, 15 sesji**;
- 2) **grupa wsparcia dla osób doznających przemocy** – prowadzona przez psychologa w oparciu o program z elementami edukacji, którego celem jest pomoc i wsparcie w nabywaniu umiejętności przewyższania przemocy domowej. W 2023 r. zrealizowano 1 edycję spotkań grupy wsparcia, w łącznym wymiarze **40 godzin**. Udział wzięło **13 osób**.

3. Zapewnienie bezpiecznego schronienia (interwencyjne przyjęcia również w godzinach popołudniowych i nocnych) - całodobowe schronienie w hostelu zapewniono **5 rodzinom** (*o 4 więcej*) liczących 8 osób, w tym 3 dzieci, z tego 1 rodzina uwikłana w przemoc domową, pozostałe w sytuacjach kryzysowych związanych z nagłą utratą „dachu nad głową”. Łącznie schronienia udzielono w wymiarze **99 osobodni** (*wzrost o 96 osobodni*).

4. Bezpieczeństwo i interwencja w sytuacji zdarzeń traumatycznych o skali masowej – psychologowie pełnili dyżury pod telefonem zgodnie z przyjętym harmonogramem. Udzielono 4 interwencji psychologicznych w sytuacjach, które nie miały charakteru masowego, a wystąpiły w sytuacjach traumatycznych rodzin dotkniętych wypadkami.

5. Interwencje w środowisku – dokonywano diagnozy i weryfikacji zgłoszonych zdarzeń przez zaniepokojonych świadków lub osoby anonimowe w 30 przypadkach (*wzrost o 17*).

6. Zespół Interdyscyplinarny odbył 5 posiedzeń (w dniach 10 stycznia; 11 kwietnia; 11 lipca; 18 września i 15 listopada) poświęconych bieżącej pracy interdyscyplinarnej oraz doskonaleniu metod współpracy, I posiedzenia ZI zwołanego przez PMS, nowelizacji ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, a w związku z tym zmianami organizacji pracy ZI. Dokonano aktualizacji Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2022-2026 poprzez dostosowanie jego zapisów do obowiązujących przepisów prawnych, a także analizy i podsumowania realizacji programu za rok 2022. Dokumenty dostępne na www.mopr.suwalki.pl w zakładce programy Obsługę administracyjno-techniczną i finansową Zespołu Interdyscyplinarnego zapewnia

Ośrodek.

7. W ramach zespołu interdyscyplinarnego realizowano procedurę „Niebieskie Karty” - prowadzono **262 spraw** (wzrost o 21 w porównaniu do poprzedniego roku). W ramach Zespołu Interdyscyplinarnego w roku 2023 powołano **199 grup diagnostyczno-pomocowych** (o 37 więcej) oraz **63 kontynuowano** z lat poprzednich

Grupy diagnostyczno-pomocowe odbyły **796 spotkań** (wzrost o 57). Ogółem procedurą „Niebieskie Karty” objęto 262 rodziny, liczących 820 osób (o 49 więcej), w tym: 269 kobiet (z tego: 4 niepełnosprawnych, 11 osób powyżej 65 r. ż.), 267 mężczyzn (z tego: 1 niepełnosprawny, 5 osób powyżej 65 r.ż.) i 284 dzieci, w tym 1 niepełnosprawne

Efektom pracy grup diagnostyczno-pomocowych było:

- 1) zakończenie działań w 181 rodzinach, z tego w 117 ustała przemoc, w 64 przypadkach stwierdzono brak zasadności podejmowania działań;
- 2) skierowanie 9 (o 6 mniej) wniosków do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu;
- 3) w przypadku 7 rodzin wystąpiono do Sądu Rejonowego w Suwałkach III Wydział Rodzinny i Nieletnich z wnioskami o wgląd w sytuację dziecka oraz skontrolowanie władzy rodzicielskiej;
- 4) złożono 2 zawiadomienia do Prokuratury Rejonowej w Suwałkach o podejrzeniu popełnienia przestępstwa w rodzinie;
- 5) w ramach współpracy z instytucjami i organizacjami na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej udzielono 141 odpowiedzi na wniosek o udostępnienie danych osobowych (KMP, Sądy, Prokuratura);
- 6) pracownicy socjalni odbyli ok. 898 wizyt domowych (o 457 więcej) diagnozujących i monitorujących środowiska dotknięte i zagrożone przemocą, udzielili ok. 600 porad socjalnych;
- 7) Monitorowanie 40 środowisk uwikłanych w przemoc domową – po zamknięciu procedury „Niebieskie Karty” poprzez sprawdzanie potrzeb rodzin i stanu bezpieczeństwa. Monitoring prowadzi się przez okres 9 m-cy od zamknięcia karty).

8. Uposażenie wiedzy o zjawisku przeciwdziałania przemocy domowej:

- 1) opracowanie i dystrybucja plakatów, informatorów dotyczących możliwości uzyskania pomocy i wsparcia na terenie miasta – nakład 200 szt.;
- 2) zamieszczanie na stronie internetowej MOPR oraz tablicy ogłoszeń informacji o przedmiotowej problematyce, skutkach i działaniach, a także w szkołach, przychodniach, kościołach, sądach;
- 3) włączono się do Ogólnopolskiej kampanii „19 dni przeciwko przemocy i krzywdzeniu dzieci i młodzieży”, poprzez:
  - dystrybucję plakatu promującego kampanię – nakład 40 szt.,
  - przeprowadzono zajęcia profilaktyczne „Przemoc poznaję i reaguję” mające na celu wprowadzenie zmian w przekonaniach i promowanie właściwych zachowań dzieci

i młodzieży wobec zjawiska przemocy. Zajęcia realizowano w m-cu listopadzie na terenie 12 szkół podstawowych i ponadpodstawowych w 14 klasach (ok. 400 uczniów)
- udział w konferencji podsumowującej kampanię.

Łącznie wydatkowano **607.241,13 zł** z F/przeciwalkoholowego (*rozdział 85154*),

9. Realizacja **Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej:**

- 1) zorganizowano 2 edycje **programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc** (I edycja od 1.03 do 29.05.2023 r.; II edycja od 21.10. do 10.12.2023 r.). Zajęcia odbywały się na terenie MOPR i AŚ w Suwałkach. Działaniami o charakterze naprawczym, ukierunkowanym na przerwanie przemocy poprzez weryfikację postaw i zmianę zachowań, objęto grupę **30 mężczyzn** stosujących przemoc domową. Program ukończyło 27 osób (udział w min. 75% zajęć). Wydatkowano kwotę **26.957,78 zł** (*rozdział 85205*);
- 2) **program psychologiczno-terapeutyczny** – realizowany od maja do listopada 2023 r. - nakierowany na niwelowanie negatywnych zachowań u osób stosujących przemoc domową oraz rozwijanie umiejętności i samokontroli oraz konstruktywnego współżycia w społeczeństwie. Uczestniczyło **7 osób**, wszyscy ukończyli program. Wydatkowano kwotę **6.285,18 zł** (*rozdział 85205*);
- 3) **działania monitorujące osób stosujących przemoc domową** – prowadzono monitoring i ewaluację 22 osób, które w minionym roku ukończyły programy naprawcze. Badanie skuteczności oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych uzyskano w odniesieniu do 22 osób. Dokonana analiza osób badanych pozwala stwierdzić, że oddziaływania naprawcze wpłynęły na eliminację niepożądanych zachowań. Uczestnicy nabyli umiejętności radzenia sobie z agresją. Poszerzyli wiedzę z zakresu wiadomości na temat przemocy, jej skutków, form, mechanizmów oraz zwiększyli poziom odczuwanej odpowiedzialności za popełniane czyny. Działania monitorujące prowadzono za pomocą ankiet oraz wiedzy wynikającej z grup diagnostyczno-pomocowych.

10. Prowadzenie **Ogrzewalni dla Osób Bezdomnych i Nietrzeźwych** finansowana z dodatkowej opłaty za sprzedaż napojów alkoholowych do 300 ml – „Małpki”- prowadzenie ogrzewalni powierzono Ośrodkowi od m-ca września 2022 r.

Głównym celem usług świadczonych w ogrzewalni jest umożliwienie tymczasowego schronienia i zabezpieczenie interwencyjnego pobytu osobom bezdomnym i nietrzeźwym.

Ogrzewalnia umożliwia:

- **tymczasowe schronienie**, bezpieczny i interwencyjny pobyt w ogrzanych pomieszczeniach wyposażonych w miejsca siedzące – **30 krzeseł** - pobyt zapewniano **182 osobom – 2440 świadczeń**,
- **schronienie osobom bezdomnym** poprzez tymczasową pomoc w postaci miejsca noclegowego – 10 miejsc do spania – pomoc uzyskało **20 osób – 3 308 świadczeń**.

Łącznie w okresie sprawozdawczym pobyt zapewniano **202 osobom, w tym 25 kobiet** zapewniając **5748 świadczeń** (1 dzień - 1 świadczenie).

W **274 przypadkach** beneficjenci **zostali dowiezieni** do ogrzewalni najczęściej w stanie nietrzeźwości, w tym przez:

- Straż Miejską – 41 dowozów,
- Policję – 230 dowozy,
- transport medyczny – 3 dowozy.

Koszt realizacji zadania wyniósł **858.407,21 zł** (rozdział 85295).

11. Realizacja Programu Oslonowego Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Wspieranie Jednostek Samorządu terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie” – Edycja 2023 r. W ramach projektu „**Bądź silny bez przemocy - 2 edycja**” pozyskano środki w wysokości 69.900 zł, z czego wykorzystano **69.208,51 zł**.

Realizowano następujące działania:

- 1) **Terapia par** – pozwalająca na rozwiązanie problemów i konfliktów w rodzinie lub związkach nieformalnych, wśród których występuje narastający konflikt zagrażający wystąpieniem przemocy. Celem było odnalezienie źródła kryzysu oraz sposobów na jego pokonanie. Z terapii skorzystały 4 pary w łącznym wymiarze 40 godzin;
- 2) „**Szkoła dla rodziców**” - cykl **30 h zajęć warsztatowych** - trening umiejętności i kompetencji wychowawczych rodziców. W zajęciach **uczestniczyło 12 osób**. Uczestnicy otrzymali po 2 podręczniki „Jak nie ranić własnego dziecka” oraz „Mam prawo”.
- 3) **Warsztaty opiekuńczo – edukacyjne z elementami logopedii** – skierowane do dzieci, których matki uczestniczyły w grupie wsparcia dla osób doznających przemocy, a także rodziców uczestniczących w szkole dla rodziców i korzystających z indywidualnego wsparcia psychologicznego. Zakupiono 3 tablety i materiały edukacyjno-szkoleniowe. Opieką i wsparciem objęto **20 dzieci**.
- 4) **Superwizja grupowa** – pracownicy socjalni, koordynatorzy, członkowie zespołu interdyscyplinarnego/grup diagnostyczno-pomocowych i inni specjaliści bezpośrednio zaangażowani w pracę z rodzinami uwikłanymi w przemoc mieli możliwość zwiększenia swoich kompetencji, skorygowania zachowań i zwiększenia efektywności prowadzonej pracy pomocowej. W zajęciach uczestniczyło **36 osób** - prowadzono w 3 grupach 12 osobowych. Łącznie zrealizowano **36 h superwizji**;
- 5) **Szkolenie kadry** w zakresie pomocy osobom uwikłanym w problem przemocy pt. „**Podnoszenie kompetencji specjalistów w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej w kontekście nowelizacji ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej**”. W szkoleniu udział wzięło **25 osób** z 13 instytucji /organizacji realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie;

Na realizację zadania z zakresu interwencji kryzysowej i przeciwdziałania przemocy domowej w 2023 r. wydatkowano kwotę: **1.568.099,81 zł, z tego:**

- 607.241,13 zł – F/przeciwalkoholowy (rozdział 85154),
- 858.407,21 zł – ze sprzedaży napojów alkoholowych do 300 ml – „Małpki” (rozdział 85295),
- 33.242,96 zł - dotacja celowa wojewody (rozdział 85205),
- 69.208,51 zł – środki MRiPS (rozdział 85205).

IV. WSPARCIE RODZINY I SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ – ZADANIE WŁASNE POWIATU/GMINY

Wraz z wejściem w życie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wsparciu rodziny i systemie pieczy zastępczej zadania w zakresie pieczy zastępczej wykonuje starosta/prezydent za pośrednictwem m.in. organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Od 1 stycznia 2012 r. zadania Organizatora Pieczy Zastępczej – uchwałą nr XII/118/2011 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 28 września 2011 r. zmieniająca uchwałę w sprawie uchwalenia statutu MOPR w Suwałkach powierzono Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Rodzinie w Suwałkach.

Zgodnie z art. 176 i art. 180 ustawy o wsparciu rodziny i systemie pieczy zastępczej opracowano i realizowano 3-letni Miejski Program Wspierania Rodziny i Rozwoju Pieczy Zastępczej w Mieście Suwałki na lata 2022-2024 przyjęty uchwałą Nr XLVII/590/2022 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 29 czerwca 2022 r. Celem programu jest realizacja zadań zmierzających do wspomagania rodziny naturalnej w realizacji zadań opiekuńczo-wychowawczych, profilaktyka, tworzenie stabilnego i trwałego środowiska wychowawczego, rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej, zabezpieczenia usług świadczonych przez instytucjonalną pieczę zastępczą oraz podejmowanie działań na rzecz usamodzielnienia wychowanków opuszczających pieczę zastępczą. Działania wynikające z programu odzwierciedla dalsza część opracowania. Istotę programu stanowi określenie limitu zawodowych rodzin zastępczych. W 2023 zawarto 1 umowę na kolejną zawodową rodzinę zastępczą.

Zadania z zakresu pieczy zastępczej w Ośrodku realizował pracownik socjalny, psycholog, pedagog, główny specjalista, 2 konsultantów, 4 asystentów rodziny i 7 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.

Zadaniem Ośrodka m.in. jest **sporządzanie sprawozdań rzeczowo – finansowych** z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust.3 ustawy. W 2023 r. Ośrodek sporządzał, a następnie przekazywał wymagane sprawozdania rzeczowo-finansowe z wykonywania zadań przez gminę oraz powiat do Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego.

W okresie sprawozdawczym na terenie m. Suwałki funkcjonowało 144 rodzin zastępczych (*o 3 więcej niż w roku poprzednim*), w których przebywało 195 dzieci z terenu Suwałk (*z tego 7 przeprowadziło się na teren innego powiatu*), 24 z innych powiatów oraz 1 dziecko niezamieszkujące na terytorium RP, z tego:

- rodzin spokrewnionych - 93 – 130 dzieci,
- niezawodowych – 40 – 54 dzieci,
- zawodowych – 10 – 28 dzieci,
- rodzinny dom dziecka 1 - 8 dzieci.

Natomiast na terenie innych powiatów przebywało 63 (*w tym 7 które przeprowadziły się z terenu miasta*) dzieci z suwalskich rodzin.

Na podstawie postanowień sądu do rodzinnej pieczy zastępczej trafiło 28 dzieci, których miejscem zamieszkania jest m. Suwałki.

Liczba dzieci przebywających w rodzinach zastępczych w latach 2021-2023

lata	Liczba dzieci z m. Suwałk przebywających w rodzinach zastępczych/umieszczonych w danym roku			Liczba dzieci z przebywających w rodzinach zastępczych w m. Suwałki	
	na terenie m. Suwałki	na terenie innych powiatów	Razem	z terenu innych powiatów	niezamieszkującym na terenie RP
2021	185/33	51/9	236/42	29	1
2022	189/22	52/6	241/28	26	1
2023	188/22	63/6	251/28	24	1

1. Pomoc finansowa z tytułu pobytu w pieczy zastępczej.

W 2023 r. Miasto Suwałki zobowiązane było do ponoszenia kosztów utrzymania w pieczy zastępczej za **251 dzieci** oraz realizowało zadania z zakresu pieczy zastępczej na rzecz innych powiatów na podstawie zawartych porozumień (24 dzieci przebywających w pieczy zastępczej na terenie m. Suwałki) i 1 dziecka nie zamieszkałego na terenie RP przed umieszczeniem.

Rodzinie zastępczej oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka na każde umieszczone dziecko, przysługują świadczenia na pokrycie kosztów jego utrzymania, nie niższe niż kwoty:

- 899 zł miesięcznie – w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej spokrewnionej,
- 1.361 zł miesięcznie – w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej zawodowej, rodzinie zastępczej niezawodowej lub rodzinnym domu dziecka,
- 274 zł miesięcznie niezależnie od typu rodziny dodatek na dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub umieszczone na podstawie ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich.

Zawodowym rodzinom zastępczym (10 rodzin) wypłacano wynagrodzenie - 4.100 zł miesięcznie + koszty pracodawcy. W ramach „**Rządowego programu wsparcia powiatu w organizacji i tworzeniu rodzinnych form pieczy zastępczej w 2023 r.**” pozyskano dofinansowanie ze środków Funduszu Pracy do wynagrodzeń za okres od 1 czerwca do 31 grudnia 2023 r. w wysokości 1.900 zł m-nie/rodzinę w łącznej wysokości **133.000 zł**

Struktura wydatków przedstawia się następująco:

Lp.	Rodzaj pomocy	Dzieci z m. Suwałki przebywające w pieczy zastępczej		Razem =kol. 3+4	Dzieci niemające miejsca zam. na ter. RP	Dzieci z innych powiatów na terenie Miasta Suwałk	Razem =kol.5+6+7
		w m. Suwałki	na terenie innych powiatów				
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Pomoc z tytułu kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej	2.174.788,57	783.678,45	2.958.467,02	15.472	238.101,50	3.212.040,52
	liczba rodzin	126	42	168	1	21	X
	liczba dzieci w tym:	195	63	258	1	24	283
	-pełnoletnich wychowanków	34	12	46	0	9	55
	liczba świadczeń	2541	763	3304	12	274	3590
2.	Jednorazowe świadczenia z tytułu dziecka przyjętego do pieczy zastępczej	23.046,00	7.700,00	30.746,00	0	2.000,00	32.746,00
	liczba dzieci	15	5	20	0	1	21

3.	Koszt koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej	0	188.222,11	188.222,11	2.515,97	44.794,66	235.532,74
	liczba dzieci	0	55	55	1	22	78
4.	Wynagrodzenia zawodowych rodzin zastępczych	577.108,99	173.547,96	750.656,95	0	0	750.656,95
	liczba rodzin	11	5	16	0	0	16
	liczba świadczeń	132	60	192	0	0	192
5.	Wynagrodzenia rodzin pomocowych	4.293,43	279,62	4.573,05	0	0	4.573,05
	Liczba rodzin	7	1	8	0	0	8
	Liczba świadczeń	14	1	15	0	0	15
6.	Wynagrodzenie z tytułu pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich	44.657,72	32.619,05	77.276,77	0	0	77.276,77
	liczba rodzin	4	3	7	0	0	7
	liczba świadczeń/godzin	1.715	0	1.715	0	0	1.715
7.	Koszty niezbędnego remontu	34.995,52	6.985,71	41.981,23	0	0	41.981,23
	liczba rodzin	4	1	5	0	0	5
	liczba świadczeń	4	1	5	0	0	5
8.	Koszty utrzymania lokalu	132.584,45	14.444,84	147.029,29	0	0	147.029,29
	liczba rodzin	12	3	15	0	0	15
	liczba świadczeń	124	21	145	0	0	145
Razem	Wydatki, z tego	2.991.474,68	1.207.477,74	4.198.952,42	17.987,97	284.896,16	4.501.836,55
	dotacja wojewody	X	X	133.000,00	17.987,97	0	150.987,97
	Dochody (= w.1+2+5+6+7+8+9)					284.896,16	

Wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. w rodzinnej pieczy zastępczej przebywało 231 dzieci z m. Suwałk, z tego:

- w m. Suwałki – 170;
- na terenie innych powiatów – 61,

Z terenu innych powiatów w suwalskich rodzinach przebywało 20 dzieci i 1 dziecko nie mające miejsca zamieszkania na terytorium RP.

Na terenie miasta funkcjonuje 121 rodzin zastępczych, z tego:

- 1) rodziny spokrewnione – 87 – 118 dzieci;
- 2) rodziny niezawodowe – 24 – 38 dzieci;
- 3) rodziny zawodowe – 9 – 27 dzieci;
- 4) rodzinny dom dziecka – 1 – 8 dzieci.

2. Opłata za pobyt dzieci w pieczy zastępczej

Zgodnie z art. 193 ust.1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej za pobyt dziecka w pieczy zastępczej rodzice ponoszą miesięczną opłatę w wysokości przyznanych świadczeń oraz dodatków, o których mowa w art. 80 ust. 1 i art. 81 ustawy – w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej spokrewnionej, rodzinie zastępczej zawodowej,

rodzinie zastępczej niezawodowej lub rodzinnym domu dziecka.

W 2023 roku wobec 250 dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej, jedynie 3 rodziców zostało zobowiązanych do ponoszenia opłat.

Wobec 163 rodziców zgodnie z uchwałą nr XIX/198/2012 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 29 lutego 2012 r. w sprawie szczegółowych warunków umarzania w całości lub w części, odraczania terminu płatności, rozkładania na raty lub odstępowania od ustalenia opłaty za pobyt dziecka przebywającego w pieczy zastępczej odstąpiono od ustalania zobowiązań, ponieważ zdecydowana większość rodziców posiada niskie dochody tj. poniżej 1.813,50 zł/na osobę.

W 88 przypadkach pomimo prowadzonych postępowań nie udało się ustalić sytuacji socjalno-bytowej rodziców z powodu braku danych dotyczących miejsca zamieszkania, pozostawienia dziecka w szpitalu, nieustalonego ojcostwa sieroctwa, wyjazdu za granicę.

Na potrzeby realizacji zadań pracownik socjalny przeprowadził 20 wywiadów środowiskowych w celu udzielenia stosownych świadczeń oraz 114 postępowań w trybie k.p.a. w celu ustalenia bądź odstąpienia od ustalenia opłaty za pobyt dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

Wpływy z tytułu bieżącej odpłatności oraz z lat ubiegłych w 2023 r. wyniosły 9.625,69 zł.

3. Przekazywanie do biur informacji gospodarczej danych o powstaniu zaległości.

W przypadku powstania zaległości z tytułu nieponoszenia opłaty, za okres dłuższy niż 12 miesięcy przekazuje się do biur informacji gospodarczej informację gospodarczą o powstaniu tej zaległości. W ewidencji 4 biur pozostaje 13 osób.

4. Dochodzenie świadczeń alimentacyjnych – powiat zobowiązany do finansowania pobytu dziecka w pieczy zastępczej może dochodzić na rzecz dziecka przebywającego w pieczy zastępczej świadczeń alimentacyjnych.

W okresie sprawozdawczym wystąpiono z 10 powództwami o zasądzenie świadczeń alimentacyjnych na rzecz 13 dzieci. Alimenty zasądzono na rzecz 9 małoletnich przebywających w rodzinach zastępczych. Wobec 4 toczy się postępowanie.

5. Prowadzenie rejestru o osobach:

- 1) zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej lub niezawodowej – nie zewidencjonowano rodzin;
- 2) pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej i niezawodowej – 34 rodzin.

Rejestr zawiera szereg informacji, o których mowa w art. 46 ust. 2 ustawy. Dane z rejestru oraz jego aktualizację przekazywano do właściwego sądu.

6. Pomoc przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich – w sytuacji, gdy w rodzinie zastępczej zawodowej przebywało więcej niż troje dzieci, na wniosek 4 rodzin zatrudniano 5 osób do sprawowania opieki i przy pracach gospodarskich. W 1 rodzinie pomoc sprawowano w wymiarze 40 godzin miesięcznie, w dwóch rodzinach w wymiarze 50 godzin miesięcznie (przy liczbie 5 dzieci), w jednej 60 godzin (przy liczbie 8 dzieci). Łącznie zrealizowano 1 715 godzin.

7. Opieka i wsparcie asystenta rodziny – zadanie własne gminy

Uzupełnieniem pracy socjalnej w odniesieniu do rodzin przeżywających trudności opiekuńczo -

wychowawcze była **pomoc i wsparcie 4 asystentów rodziny** - którzy ogółem objęli opieką 81 (35 nowych) rodzin liczących 124 dzieci oraz 43 przebywających w pieczy zastępczej.

Rodziny opieką asysty objęte zostały:

- na podstawie postanowienia Sądu Rodzinnego i Nieletnich - 44 rodzin (14 nowych);
- na wniosek pracownika socjalnego – 37 rodziny (21 nowych).

Wśród ogółu rodzin występuje:

- wielodzietność - 26 rodzinach,
- ograniczenie władzy rodzicielskiej – 56 rodzin, z tego 20 odebrano prawo do sprawowania opieki (dzieci w pieczy zastępczej).

Narzędziem pracy asystenta jest plan pracy z rodziną.

Do zadań asystenta, w szczególności należy:

- 1) opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym – 95, z czego 31 nowych planów. Z 4 rodzinami nie sporządzono planów z uwagi na krótki okres współpracy
- 2) opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej- 9 planów;
- 3) udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego – (71 rodzin – trening budżetowy, 42 – nauka dbania o porządek, 34 - nauka dbania o higienę osobistą, 60 - edukacja zdrowotna, 9 osób – podjęło leczenie psychiatryczne, 8 kontynuuje leczenie, 1 zakończyła, 4 osoby – podjęły leczenie odwykowe);
- 4) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych - 46 rodzin, w tym 5 w uzyskaniu alimentów, 6 uzyskało prawo do dodatku mieszkaniowego, 4 poprawiły warunki mieszkaniowe, 21 uzyskało prawo do funduszu alimentacyjnego, 18 korzysta z Karty Dużej Rodziny, 50 z Suwalskiej Karty Mieszkańca;
- 5) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych – 11 rodzinom umożliwiono dostęp do pomocy psychologa;
- 6) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi – 60 rodzin (zapoznano z właściwymi postawami rodzicielskimi, metodami wychowawczymi, fazami rozwoju dziecka), 27 rodzin – poznało typowe ryzykowne zachowania młodzieży, 28 rodzin - zmotywowano do kontaktów z wychowawcami, 30 rodzin - nauka pomocy w odrabianiu lekcji, 31 rodziny- zapoznano z zagrożeniami pozostawienia dzieci bez opieki, 58 - zapoznano z metodami rozwiązywania konfliktów i poprawy relacji, w 31 rodzinach prowadzono monitoring sytuacji uczniów poprzez kontakty z wychowawcami i pedagogami szkolnymi, wystąpiono do wychowawców szkolnych o opinie dla 62 uczniów, pozyskano 62 opinie;
- 7) wspieranie aktywności społecznej rodzin - wszystkie rodziny otrzymywały na bieżąco informacje dot. sposobów i miejsc spędzania czasu wolnego z możliwością wykorzystania bonu turystycznego, motywowano rodziny do uczestnictwa wraz z dziećmi w lokalnych imprezach i festynach;

- 8) motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych – 1 osoba podjęła prace społecznie użyteczne w MOPR w Suwałkach, 1 – podjęła staż zawodowy;
- 9) udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej - 9 osób podjęło zatrudnienie, 11 osób - systematycznie podejmuje prace dorywcze, 18 kontynuuje zatrudnienie, 26 osób zapoznawano z ofertami na lokalnym rynku pracy, 14 osobom udzielono pomocy w napisaniu dokumentów aplikacyjnych;
- 10) motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych - 11 rodziców podjęło „Szkołę dla rodziców”, z tego 5 ukończyło;
- 11) udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych - 17 dzieci uczęszczało na zajęcia wyrównawcze w szkole, 12 dzieci - uzyskało opinię z Poradni Pedagogiczno-Psychologicznej w Suwałkach, 3 dzieci - pozostaje pod opieką specjalistów w Stowarzyszeniu Pomocy Dzieciom Specjalnej Troski w Suwałkach, 8 dzieci korzysta z pomocy psychologa, 33 uczniów objętych pomocą pedagogiczną;
- 12) podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin – sporządzono 3 wnioski do Sądu Rodzinnego i Nietletnich w Suwałkach o wgląd w sytuację dziecka, wysłano 4 pism do dzielnicowych KMP w Suwałkach o monitorowanie sytuacji rodziny;
- 13) prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci – 60 rodzin;
- 14) dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku – 73 oceny, czego następstwem było sporządzenie 15 modyfikacji planów pracy z rodziną;
- 15) monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną – 5 rodzin;
- 16) sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach -2 opinie, 414 sprawozdań przekazano do sądu;
- 17) współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny - uczestnictwo w 5 rozprawach sądowych o ograniczenie władzy rodzicielskiej, 362 kontakty z kuratorami sądowymi, 525 z pracownikami socjalnymi, 90 z koordynatorami rodzinnej pieczy zastępczej, 8 z dzielnicowymi KMP w Suwałkach, udział w 9 posiedzeniach dotyczących okresowej oceny dzieci przebywających w pieczy zastępczej, 35 kontaktów z POW w Suwałkach i Domem dla Dzieci w Pasymiu, 67 kontaktów z pedagogami szkolnymi;
- 18) współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną - uczestnictwo w 7 posiedzeniach grup diagnostyczno-pomocowych w ramach procedury NK;
- 19) 2 rodziny stworzyły warunki umożliwiające powrót dzieci z pieczy zastępczej.

Na dzień 31.12.2023 r. asystenci z 25 rodzinami zakończyli współpracę i sporządzili oceny końcowe:

- z 5 rodzinami ze względu na osiągnięcie celów
- z 12 rodzinami ze względu na zaprzestanie współpracy,
- z 2 ze względu na brak kontaktu,
- z 6 rodziną ze względu na zmianę miejsca zamieszkania,

W dalszym ciągu prowadzona jest praca z 56 rodzinami, które są zainteresowane dalszą pomocą oraz współpracą.

Na realizację zadania wydatkowano – **266.097,23 zł** (rozdział 85504), w tym **20.979,45 zł** pozyskano w ramach programu „*Asystent rodziny w 2023 r.*”

8. Zapewnienie pomocy i wsparcia organizatora pieczy zastępczej

1) Rekrutacja i dobór kandydatów do sprawowania rodzinnej pieczy zastępczej. Rekrutacji i doboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej dokonuje się w oparciu o procedury określone w ustawie. Ustawa w art. 42 szczegółowo określa wymagania, które musi spełniać osoba, której powierza się funkcję rodziny zastępczej. Należy jednak w tym miejscu podkreślić, że ostateczną decyzję w tej sprawie podejmuje każdorazowo sąd opiekuńczy powierzając skonkretyzowanym kandydatom pieczę zastępczą nad dzieckiem.

W 2023 r. sąd powierzył pełnienie funkcji niezawodowych rodzin zastępczych - 8 rodzinom, które zobowiązane zostały do odbycia szkolenia.

W wyniku prowadzonych działań informacyjnych 3 rodziny, liczące 4 osoby wyraziło gotowość do pełnienia funkcji i odbycia szkolenia.

W wyniku rekrutacji i wstępnej akceptacji do szkolenia zakwalifikowano 14 osób.

Organizacja szkoleń – kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka zobowiązani są odbyć szkolenie.

Szkolenia prowadzono w oparciu o zatwierdzony przez Ministra Rodziny i Polityki Społecznej program pt. „PRIDE: Rodzinna Piecza Zastępcza - 2020” (decyzja nr MRiPS nr DSR-I.8207.56.2020.MK z dnia 28 grudnia 2020 r.), który spełnia również warunki konieczne zawarte w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2011 r. w sprawie szkoleń dla kandydatów do sprawowania pieczy zastępczej.

W 2023 r. do szkolenia zakwalifikowano 14 kandydatów, w tym 5 osób z 2022 r.

W efekcie zorganizowano i przeprowadzono 1 szkolenie kwalifikacyjne, które ukończyło 8 kandydatów. Pozostałe 2 osoby zrezygnowały w trakcie szkolenia, 3 nie przystąpiły do szkolenia, natomiast 1 osoba zostanie przeszkolona w 2024 r. Program obejmował 65 godzin dydaktycznych, w tym 10 godzin praktyk;

2) Organizacja i koordynacja samopomocowej grupy wsparcia dla rodzin zastępczych – od m-ca kwietnia 2022 zainicjowano grupę samopomocową w celu wzajemnego wsparcia, odreagowania napięć, zmniejszenia poczucia osamotnienia, wymiany doświadczeń czy zdobycia wiedzy na temat innych form radzenia sobie w trudnych sytuacjach wychowawczych. Grupa prowadzona przez lidera przy współpracy psychologa tut. Ośrodka. Spotkania odbywały się 2 razy w miesiącu, w których uczestniczyło 11 rodziców zastępczych.

3) Opinie o spełnianiu warunków i ocena predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej –

organizator rodzinnej pieczy zastępczej na podstawie analizy sytuacji osobistej, rodzinnej i majątkowej potwierdza spełnianie wymogów ustawowych kandydatów, w związku z czym sporządzono 14 wywiadów i 50 opinii przez psychologa dotyczących kwalifikacji, predyspozycji i motywacji osobom kandydującym, a także pełniącym funkcję rodzin zastępczych raz na 2 lata, w tym 26 na zlecenie sądów;

4) Poradnictwa specjalistycznego udzielono:

- 87 porad pedagogicznych – 26 rodzin,
- 179 porad psychologicznych – 58 rodzin. W stałym zainteresowaniu psychologa pozostawało 11 dzieci. Spotkania miały na celu poprawę koncentracji u dziecka, wspomaganie procesu edukacyjnego, udzielanie wsparcia emocjonalnego, pracę nad poprawą samooceny dziecka radzenia ze złością, agresją oraz komunikacją, radzenia z lękiem, samookaleczeniami, myślami samobójczymi. Formy pracy uzależnione były od indywidualnych potrzeb i możliwości wychowanków pieczy zastępczej,
- 5 porad socjalnych pełnoletnim wychowankom;

5) Zapewnienie przeprowadzenia przyjętemu do pieczy zastępczej dziecku niezbędnych badań lekarskich – koordynatorzy na bieżąco monitorują sytuację zdrowotną dzieci oraz podejmowane przez rodziny czynności w zakresie leczenia i profilaktyki zdrowotnej;

6) Pomoc wolontariuszy – siedmioosobowy zespół uczniów III LO w Suwałkach w ramach wolontariatu udzielał korepetycji z języka angielskiego, matematyki, języka polskiego, biologii i chemii. Korepetycje udzielano od grudnia 2022 r. do marca 2023 r. Z pomocy licealistów skorzystało 9 wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej. Ponadto w okresie od listopada do grudnia 2023 r. – 6 dzieci korzystało z pomocy wolontariusza przy nauce.

7) Uregulowanie sytuacji prawnej dzieci – w sytuacji pobytu dziecka w rodzinie zastępczej 18 miesięcy i w przypadku braku stwierdzenia ustania przyczyny umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej złożono 3 wnioski do sądu o wszczęcie z urzędu postępowania w celu **uregulowania sytuacji prawnej 4 dzieci**, z tego 4 dzieci pozostawiono w dotychczasowej rodzinie zastępczej

Ponadto złożono **3 wnioski o pozbawienie władzy rodzicielskiej**. W 1 przypadku sąd przychylił się do złożonego wniosku.

Uregulowana sytuacja prawna (pozbawienie/zrzeczenie się władzy rodzicielskiej, śmierć rodziców) dzieci daje możliwość skierowania ich do adopcji.

Liczba dzieci adoptowanych, których właściwością miejscowo jest m. Suwałki

Rok	Liczba dzieci adoptowanych przebywających w rodzinach zastępczych		Liczba dzieci adoptowanych z instytucjonalnej pieczy zastępczej		Razem adopcji
	na terenie m. Suwałk	na terenie innych powiatów	z POW w Suwałkach	z POW z innych powiatów	
2021	1	3	0	3	7
2022	2	2	0	0	4
2023	3	0	0	0	3

źródło: Opracowanie własne MOPR Suwałki

8) Okresowa ocena sytuacji dziecka przebywającego w pieczy zastępczej – ważnym zadaniem organizatora pieczy zastępczej jest dokonywanie okresowych ocen sytuacji dzieci przebywających w pieczy zastępczej w celu:

- ustalenia aktualnej sytuacji rodzinnej dziecka,
- analizy stosowanych metod pracy z dzieckiem i rodziną,
- modyfikowania planu pomocy dziecku,
- monitorowania procedur adopcyjnych dzieci z uregulowaną sytuacją prawną umożliwiającą przysposobienie,
- oceny stanu zdrowia dziecka i jego aktualnych potrzeb,
- oceny zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- informowania sądu o potrzebie umieszczenia dziecka w placówce działającej na podstawie przepisów o systemie oświaty, działalności leczniczej lub pomocy społecznej.

Częstotliwość dokonywania ocen uzależniona jest od wieku dzieci:

- do 3. roku życia – co 3 miesiące,
- powyżej 3. roku życia - co 6 miesięcy;

Ocena sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej oraz zasadności dalszego pobytu w pieczy zastępczej dokonywana jest na posiedzeniach Zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka. Zespół odbył 418 posiedzeń, w których odpowiednio brali udział rodzice zastępczy, rodzice biologiczni, asystent lub pracownik socjalny, psycholog, pedagog, koordynator pieczy zastępczej, specjaliści, przedstawiciele Ośrodków Adopcyjnych w Łomży i Białymstoku;

W efekcie sporządzono na piśmie:

- 418 ocen okresowej sytuacji dzieci przebywających w pieczy zastępczej wraz z oceną zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 352 informacje o całokształcie sytuacji osobistej dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka oraz sytuacji rodziny dziecka, które przekazano do sądu;

9) Ocena funkcjonowania rodzin – organizator dokonuje pierwszej oceny rodziny zastępczej albo prowadzącego rodzinny dom dziecka przed upływem roku od umieszczenia pierwszego dziecka. Kolejna ocena dokonywana jest po upływie roku od dokonania pierwszej oceny, a następnie nie rzadziej niż co 3 lata. W 2023 r. sporządzono 45 ocen. Ponadto na zlecenie sądu sporządzono 135 sprawozdań dotyczących sytuacji rodziny i udzielanej jej pomocy;

10) Organizacja czasu wolnego dla dzieci przebywających w pieczy zastępczej:

a) **zajęcia socjoterapeutyczne:**

- „**UMIEM, WIEM, ROZUMIEM**” – zakwalifikowano 8. dzieci w wieku od 5 do 9 lat, wykazujących trudności w funkcjonowaniu emocjonalno-społecznym, kontrolowaniu impulsów emocjonalnych oraz nieprzestrzegających norm i zasad społecznych. Celem Programu było rozwijanie kompetencji społecznych. Zajęcia prowadzone przez psychologa i koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, odbywały się 1 x w tygodniu, w łącznym wymiarze 33 godzin. Zajęcia ukończyło 5. dzieci,

- **„Wiem, że jestem królem”** – wg autorskiego programu dla 6 dzieci w wieku od 7 do 10 lat. Głównym celem programu było kształtowanie poczucia własnej wartości u dzieci przebywających w rodzinach zastępczych na terenie miasta Suwałk. Odbyło się 11 jednogodzinnych spotkań prowadzonych przez psychologa i pedagoga (1h x tydzień). Zajęcia ukończyło 4-ro dzieci,
- **„Zosia Samosia”** - wg autorskiego programu psychologa i pedagoga obejmującego 10 spotkań 2 godzinnych. Zakwalifikowano 7 dzieci w wieku od 7 do 11 lat. Celem zajęć było kształtowanie umiejętności samodzielnego podejmowania decyzji poprzez rozwijanie twórczości dzieci. W spotkaniach udział wzięło 4 wychowanków,
- **„Pokaż na co Cię stać”** - wg autorskiego programu psychologa i pedagoga obejmującego 16 spotkań po 2h dydaktyczne. Celem programu było rozwijanie kompetencji emocjonalnych i społecznych u młodzieży w wieku od 11 do 14 lat. Ze wsparcia skorzystało 5 wychowanków;
- b) **„W oczekiwaniu na Wielkanoc”** – zajęcia zorganizowano z okazji nadchodzących Świąt Wielkanocnych dla 27 dzieci z rodzin zastępczych w wieku 7-13 lat. Spotkanie miało na celu rozwijanie umiejętności plastycznych, wyobraźni i twórczej inicjatywy. W spotkaniu udział wzięło 3 dzieci;
- c) **„Wesołe ferie”** – celem spotkań było przygotowanie pracy plastycznej na konkurs „Moje bezpieczne ferie zimowe 2023” ogłoszony przez KMP w Suwałkach oraz aktywne spędzenie czasu wolnego;
- d) **„Szkoła po szkole – podnoszenie kompetencji kluczowych w formie korepetycji”** – we współpracy z Stowarzyszenie im. ks. Jerzego Popiełuszki w Suwałkach - 20-tu wychowanków pieczy zastępczej zakwalifikowano do projektu finansowanego ze środków Miasta Suwałki realizowanego w ramach zadania publicznego na rzecz mieszkańców Suwałk zamieszkałych na obszarze objętym Programem Rewitalizacji Miasta Suwałki na lata 2017-2023. Celem projektu było minimalizowanie patologii życia społecznego oraz wzrost poczucia własnej wartości i wyrównywanie szans na pomyślną realizację dalszej edukacji poprzez uzupełnianie deficytów edukacyjnych dzieci i młodzieży. Wychowankowie pieczy zastępczej uzyskali wsparcie z języka polskiego, języka angielskiego i matematyki w łącznym wymiarze 200 godzin;
- e) Organizacja Wielopokoleniowego i wielokulturowego spotkania dotyczącego Świąt Bożego Narodzenia **„Kiedyś i Dziś”**, które odbyło się w dwóch grupach wiekowych. Do udziału w spotkaniach zaproszono 173 osoby. W młodszej grupie do 10 lat udział wzięło 35 wychowanków oraz 15 seniorów i 8 pracowników pieczy zastępczej. Natomiast w starszej grupie do lat 15 spotkało się 28 wychowanków i 19 seniorów oraz 8 pracowników. Podczas spotkań Seniorzy opowiadając o dawnych tradycjach, wspólnie z dziećmi wykonywali ozdoby świąteczne oraz dekorowali pierniki. Podsumowaniem spotkań była wspólna degustacja pierników;
- f) W ramach promocji idei rodzicielstwa zastępczego pracownicy pieczy zastępczej

uczestniczyli w „Marszu dla Życia i Rodziny” pod hasłem „Dzieci Przyszłością Polski”. Podczas festynu przekazywano mieszkańcom ulotki, balony oraz maskotki. Najmłodszy uczestnicy mieli możliwość wzięcia udziału w przygotowanych zabawach plenerowych ze słodkim poczęstunkiem. Ponadto w punkcie informacyjnym można było uzyskać wiedzę na temat procedury kwalifikacyjnej kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

11) Opieka i wsparcie koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej

Rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka obejmuje się na ich wniosek, opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. Jest on swego rodzaju pracownikiem pierwszego kontaktu dla każdej rodziny zastępczej. Bardzo trudno jest zatem zdefiniować zamknięty katalog zadań i obowiązków. Do jego zadań należy udzielanie pomocy rodzinom zastępczym oraz wspieranie ich w opiece i wychowywaniu dzieci. Wśród zadań koordynatora wyróżnia się:

- a) przygotowanie – we współpracy z rodziną zastępczą i asystentem rodziny lub pracownikiem socjalnym – planu pomocy dziecku. Realizacja planów polegała głównie na:
  - pomocy rodzicom zastępczym oraz ich wychowankom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych poprzez zapewnianie poradnictwa i umożliwianie dostępu do pomocy specjalistycznej (psychologa, doradcy zawodowego, terapeuty),
  - motywowaniu rodzin do korzystania z grup wsparcia i szkoleń podnoszących kwalifikacje,
  - monitorowaniu stanu zdrowia dzieci,
  - pomocy w załatwianiu spraw urzędowych,
  - monitorowaniu wyników w nauce - szeroka współpraca z środowiskiem szkoły – konsultacji z pedagogami, psychologami oraz wychowawcami,
- b) działania zmierzające do integracji rodzinnych środowisk zastępczych,
- c) zapewnianie dostępu do pomocy specjalistycznej,
- d) współpraca z ośrodkami adopcyjnymi oraz wspieranie pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej,
- e) opiniowanie możliwości powrotu dziecka do rodziny naturalnej, uregulowania sytuacji prawnej dziecka, osoby zastępującej prowadzącego rodzinny dom dziecka, rodziny zastępczej przy dokonywaniu oceny rodziny, potrzeby umieszczenia w rodzinie zastępczej zawodowej i niezawodowej, rodzinnym domu dziecka rodzeństwa większej liczby dzieci niż określono w ustawie, umów na zawodową rodzinę zastępczą.

Działania ich zorientowane były na pomoc, opiekę, animację i wychowanie.

Rodziny objęte wsparciem w 2023 r.:

l.p.	działania	dane liczbowe
1.	Liczba zatrudnionych koordynatorów	7
2.	Liczba rodzin objętych opieką koordynatorów	120
3.	Liczba rodzin objętych wsparciem /pełnoletnich wychowanków/ psychologa/pedagoga/pracownika socjalnego	24/14/7/7/10
4.	Liczba dzieci w rodzinach objętych opieką i wsparciem	220
5.	Liczba realizowanych/opracowanych planów pracy z dzieckiem	189/21
6.	Liczba realizowanych/opracowanych indywidualnych planów usamodzielnienia	43/10
7.	Liczba dzieci, które wróciły pod opiekę rodziny biologicznej	6
8.	Liczba zgłoszeń do ośrodków adopcyjnych dzieci z uregulowaną sytuacją prawną	18
9.	Liczba rodzin, z którymi zakończono współpracę i dokonano oceny końcowej	4/3/3/3/4/2/1

planów z uwagi na: uzyskanie pełnoletności/zmianę środka opiekuńczego/ powrót dziecka do rodziny naturalnej/zmianę miejsca zamieszkania/zmiana rodziny/adopcja/zakończenie procesu usamodzielnienia	
--	--

Efektom prowadzonych działań było, m.in.:

- poprawa relacji rodzin zastępczych z naturalnym środowiskiem dziecka i powrót do rodziny,
- poprawa wyników nauczania wychowanków,
- łagodzenie konfliktów,
- troska rodziców o stan zdrowia swoich wychowanków.

Na realizację zadania wydatkowano – **579.581,40 zł** (rozdział 85508).

12) Współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny – prowadzono współpracę z podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uznawana jest za niezbędną.

W ramach wypełniania obowiązków pracownicy współpracowali z przedszkolami i szkołami, sądem rodzinnym, kuratorami zespołu kuratorskiej służby sądowej, policją, poradnią psychologiczno-pedagogiczną, Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołem Interdyscyplinarnym, instytucjami opiekuńczo-wychowawczymi oraz jednostkami służby zdrowia w celu koordynowania właściwego wsparcia kierowanego do rodzin. Dużym wyzwaniem jest wachlarz problemów, z jakimi borykają się rodziny, które wynikają z różnorodnych przyczyn umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej. W tym stanie działalność wspomagająca może przybierać różnorodny charakter pomocy wykorzystując dostępne instrumenty środowiska lokalnego.

13) Podnoszenia kwalifikacji i umiejętności zawodowych asystentów i koordynatorów - praca asystentów i koordynatorów łączy w jednym miejscu wiele działań, wymaga dużej wiedzy dotyczącej pracy z osobami dorosłymi i dziećmi, znajomości lokalnych zasobów społecznych, umiejętności godzenia różnych przekonań, by w efekcie wypełniać właściwie funkcje w rodzinie. W okresie sprawozdawczym:

- **5 koordynatorów** uczestniczyło w szkoleniach: „Fas i zaburzenia ze spektrum FASD”, Szkolenie w związku z nowelizacją ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, udział w superwizji, „Kształtowanie krytycznej analizy informacji do treści publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych”, „Dziecko z ADHD – jak wspierać i rozumieć?”, „Jak motywować do zmiany osoby uzależnione od alkoholu i pijące szkodliwie”, „Podnoszenie kompetencji specjalistów w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej w kontekście nowelizacji ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej”, „Kształtowanie krytycznej analizy informacji do treści publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych”, Konferencja „Cyberprzemoc” oraz w webinarium: „TUS dla dzieci z ADHD”, „Komunikacja i budowanie relacji z nastolatkiem. Jak Zapewnić adolescentom bezwarunkowe wsparcie i akceptację”, „3 kroki do lepszej komunikacji z uczniami”, Cykl 3 webinarów „Podstawy ADHD”, „Jak sprawdzić czy dziecko rozwija się prawidłowo? 3 fakty o zaburzeniach rozwojowych”;

- **asystenci rodzin** odbyli 13 osobo/szkoleń w trybie on-line nt. „Asystentura rodziny w świetle zmian, nowych wyzwań i trudności”, „Współpraca asystenta rodziny i pracownika socjalnego”,

„Asystenci rodzin, uprawnienia i zobowiązania prawne”, „Współpraca z rodziną z nakazu sądu”.

9. Usamodzielnianie wychowanków.

Procesowi usamodzielnienia podlega każdy osiągający pełnoletność wychowanek objęty instytucjonalną lub rodzinną formą opieki zastępczej, a także opuszczający placówki resocjalizacyjne. Przebiega on w różny sposób, tak jak różni są wychowankowie i ich sytuacje życiowe.

W 2023 r. na realizację zadań wydatkowano z budżetu samorządowego kwotę **323.474,47 zł** (wzrost o 79.081,98 zł), z tego:

- 122.972,79 zł (rozdział 85510 – usamodzielnienie wychowanków opuszczających placówki opiekuńczo – wychowawcze i resocjalizacyjne),
- 160.970,80 zł (rozdział 85508 – usamodzielnianie wychowanków opuszczających rodziny zastępcze),
- 39.530,88 zł (rozdział 85220 – jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej)

udzielając następującej pomocy:

- 1) pomoc jednorazową na usamodzielnienie uzyskało 15 wychowanków (o 4 więcej) na kwotę 91.112 zł;
- 2) pomocy rzeczowej na zagospodarowanie udzielono 2 osobom na kwotę – 10.703,93 zł;
- 3) pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki udzielono 25 wychowankom (o 3 mniej) – 232 świadczenia na kwotę 141.108,66 zł;
- 4) pomoc na zagospodarowanie otrzymało 20 osób (o 11 więcej) – 41.019 zł;
- 5) zapewniano odpowiednie warunki lokalowe w mieszkaniach treningowych 3 wychowankom – koszt pomocy mieszkaniowej wyniósł 39.530,88 zł (w tym: koszt utrzymania czynsz, media, energia elektryczna, itp. oraz doposażenie).

W 2023 r. procesowi usamodzielnienia podlegało 43 wychowanków (o 5 więcej), z tego 22 zakończyło realizację programów.

Od 1 stycznia 2024 r. w trakcie procesu usamodzielnienia pozostaje 21 wychowanków, z tego 21 kontynuuje naukę, w tym: 10 z rodzinnej pieczy zastępczej, 7 z instytucjonalnej pieczy zastępczej, 4 placówek resocjalizacyjnych.

W rodzinach zastępczych pozostało – 30 pełnoletnich wychowanków na terenie miasta i 11 na terenie innych powiatów.

10. Instytucjonalna piecza zastępcza.

Do umieszczania dzieci w placówkach opieki całkowitej przyczyniają się przede wszystkim społeczne czynniki wykluczające rodzinę, takie jak alkoholizm, bezrobocie, ubóstwo, nieporadność życiowa, niewydolność opiekuńczo-wychowawcza, której wynikiem są najczęściej trudności sprawiane przez dziecko, co z kolei jest bezpośrednią przyczyną skierowania do placówki opiekuńczo - wychowawczej.

Od 2005 r. powiaty ponoszą koszty utrzymania placówek na swoim terenie oraz pokrywają koszty pobytu za dzieci umieszczane w placówkach na terenie innych powiatów.

Liczba dzieci z m. Suwałki przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej w latach 2021-2023

Instytucjonalna piecza zastępcza	Liczba dzieci przebywających/umieszczonych w danym roku		
	2021	2022	2023
Miasto Suwałki	36/11	31/6	36/8
Inny powiat	11/0	9/1	5/0
Razem	47/11	40/7	41/8

Źródło: Dane Placówki Opiekuńczo-Wychowawcze i MOPR w Suwałkach za lata 2021-2023

W 2023 r. umieszczono **8 małoletnich** (o 2 więcej) w Placówce Opiekuńczo -Wychowawczej w Suwałkach – „Dom nr 1” i „Dom nr 2” oraz 5 małoletnich przebywała interwencyjnie (bez postanowienia sądu)

W okresie sprawozdawczym placówki opuściło 16 wychowanków (o 8 więcej), którzy:

- uzyskali pełnoletność i rozpoczęli proces usamodzielnienia – 6,
- wrócili do rodziny naturalnej - 7, w tym 3 z pobytu interwencyjnego,
- skierowani do rodzinnej pieczy zastępczej - 3, w tym 2 z pobytu interwencyjnego.

Na 31 grudnia 2023 r. w placówkach opiekuńczo wychowawczych przebywało 26 dzieci, z tego:

- 23 w Placówkach Opiekuńczo - Wychowawczych w Suwałkach,
- 3 na terenie innych powiatów.

Na podstawie zawartych porozumień z powiatami (Gołdap, Szczytno, powiat Suwalski) ponoszono koszty pobytu za 8 dzieci (w tym 3 przeniesiono do POW w Suwałkach w trakcie roku) oraz koszty interwencyjnego pobytu 1 dziecka, których miejscem zamieszkania przed umieszczeniem w placówkach było Miasto Suwałki.

Poniesiono wydatki w wysokości **290.450,02 zł** (spadek o 165.982,63 zł - rozdział 85510 § 4330).

11. Pokrywanie kosztów żywienia i zakwaterowania w zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym – na podstawie art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych ponoszono opłaty za **2 dzieci** skierowanych postanowieniem Sądu Rejonowego w Suwałkach III Wydział Rodzinny i Nieletnich do Zakładu Pielęgnacyjno - Opiekuńczego Psychiatrycznego dla Dzieci i Młodzieży będącego jednostką organizacyjną Ośrodka Leczniczo - Rehabilitacyjnego „Pałac Kamieniec”.

Wydatkowano kwotę **36.420,42 zł** (rozdział 85595 § 4300).

Ogółem na realizację zadań własnych powiatu/gminy z zakresu pieczy zastępczej wydatkowano kwotę **5.973.445,30 zł** (wzrost o 517.223,90 zł), z tego na:

- 1) opieka asystenta rodziny – 266.097,23 zł (rozdział 85504);
- 2) pomoc pieniężna z tytułu kosztów utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych oraz pełnoletnich wychowanków pozostających w dotychczasowych rodzinach – 3.420.784,31 zł, z tego:
  - dzieci na terenie m. Suwałki - 2.197.834,57 zł (rozdział 85508);
  - na terenie innych powiatów – 1.207.477,74 zł (rozdział 85508);
  - dziecko niemające miejsca zamieszkania na terytorium RP – 15.472 zł (rozdział 85508);
- 3) pomoc pieniężna z tytułu kosztów utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych oraz pełnoletnich wychowanków pozostających w dotychczasowych rodzinach z innych powiatów – 240.101,50

- zł. Dochody z tego tytułu -240.101,50 zł (*rozdział 85508*);
- 4) wynagrodzenia rodzin zastępczych, rodzin pomocowych oraz osób do pomocy przy sprawowaniu opieki i czynnościach gospodarskich oraz wpłaty na PPK – 626.060,14 zł, w tym 133.000 zł w ramach programu wsparcia powiatu w organizacji i tworzeniu rodzinnych form pieczy zastępczej w 2023 r (*rozdział 85508*);
  - 5) koszty utrzymania lokalu i niezbędnego remontu – 167.579,97 zł (*rozdział 85508*);
  - 6) szkolenie rodzin zastępczych – 21.295,84 zł (*rozdział 85508*);
  - 7) opieka koordynatora rodzin zastępczych – 579.581,40 zł, w tym dotacja z budżetu państwa 2.515,97 zł. Dochody z tego tytułu 44.794,66 zł (*rozdział 85508*);
  - 8) wynagrodzenie inspektora nadzoru budowlanego – 1.600 zł (*rozdział 85508*);
  - 9) pomoc z tytułu usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej – 160.970,80 zł (*rozdział 85508*);
  - 10) pokrywanie kosztów pobytu w instytucjonalnej pieczy zastępczej – 290.450,02 zł (*rozdział 85510*);
  - 11) pomoc z tytułu usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej i placówek resocjalizacyjnych – 122.972,79 zł (*rozdział 85510*);
  - 12) utrzymanie i doposażenie mieszkań chronionych - 39.530,88 zł (*rozdział 85220*);
  - 13) koszty wyżywienia i zakwaterowania w zakładzie pielęgnacyjno – opiekuńczym – 36.420,42 zł (*rozdział 85595*);

V. ŚWIADCZENIA RODZINNE, ŚWIADCZENIA OPIEKUŃCZE I ŚWIADCZENIA WYCHOWAWCZE – ZADANIA ZLECONE GMINIE

Polityka prorodzinna znajduje odzwierciedlenie w zadaniach realizowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie począwszy od maja 2004 r., kiedy to powierzono wypłatę świadczeń rodzinnych i opiekuńczych w oparciu o ustawę z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych. Od 2014 r. w miejsce świadczeń pielęgnacyjnych, do których opiekunowie utracili prawo z dniem 1 lipca 2013 r. wprowadzono zasiłek dla opiekuna.

Od 1 stycznia 2016 roku weszła w życie tzw. zasada „złotówka za złotówkę”, która spowodowała, że rodziny, których dochody przekroczyły próg dochodowy nabywają prawo do zasiłków rodzinnych z dodatkami, jeżeli kwota przysługującego świadczenia po zastosowaniu zasady „złotówka za złotówkę” nie będzie niższa niż 20 zł.

1. Świadczenia rodzinne i opiekuńcze realizowano poprzez wypłatę:

- 1) zasiłków rodzinnych – **2.735 dzieci** (*spadek o 713 dzieci*) – wypłacono 25.083 świadczeń na kwotę – **2.853.176,46 zł** (*spadek o 544.794,63 zł*);
- 2) dodatków do zasiłków rodzinnych – wypłacono na łączną kwotę **1.503.128,18 zł** (*spadek o 199.156,81 zł*), w tym z tytułu:
  - a) urodzenia dziecka – 103 świadczeń (*spadek o 62*) – 78.496,69 zł,
  - b) opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – 49 dzieci (*spadek o 20*) – 367 świadczeń – 133.779,81 zł,
  - c) samotnego wychowywania dziecka – 152 dzieci (*spadek o 19 dzieci*) – 1.383 świadczenia – 283.609,12 zł,

- d) kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego – 275 dzieci (*spadek o 10*) – 2.817 świadczeń – 294.013,63 zł,
  - e) rozpoczęcia roku szkolnego – 1.532 dzieci (*spadek o 321*) – 145.042,81 zł,
  - f) wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 608 dzieci (*spadek o 16*) – 6.049 świadczeń – 556.932,40 zł,
  - g) podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania – 21 uczniów - 83 świadczeń – 11.253,72 zł;
  - 3) zasiłków pielęgnacyjnych – 2.350 osób (*wzrost o 127*) – 25.717 świadczeń – **5.550.757,28 zł**;
  - 4) świadczeń pielęgnacyjnych - 540 osób (*wzrost o 69*) – 5.837 świadczeń – **14.266.518,20 zł**;
  - 5) specjalny zasiłek opiekuńczy – 16 osoby (*spadek o 16*) – 134 świadczenia – **82.522 zł**;
  - 6) zasiłek dla opiekuna – 11 osób (*spadek o 6*) – na kwotę **57.040 zł**;
  - 7) jednorazowych zapomóg w tytułu urodzenia dziecka – 289 świadczeń (*spadek o 105*) – **289.000 zł**;
  - 8) świadczeń rodzicielskich – 190 osób (*spadek o 59*) – 1.263 świadczenia - **1.165.727,80 zł**.
2. W okresie sprawozdawczym objęto **ubezpieczeniem emerytalno-rentowym - 400 osób** pobierających świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy i zasiłek dla opiekuna na kwotę **2.619.572,18 zł** (*rozdział 85502*).

Ogółem na świadczenia rodzinne oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego w 2023 r. wydatkowano kwotę **29.706.331,62 zł** (*rozdział 85502 zł*) (*wzrost o 3.592.469,44 zł*), z czego:

- świadczenia rodzinne i opiekuńcze (w tym 75.906,66 zł ze zwrotów br.)	- 24.545.102,12 zł,
- świadczenia rodzicielskie (w tym 11.112 zł ze zwrotów br.)	- 1.165.727,80 zł,
- zasiłek dla opiekuna (w tym 3.030,90 zł ze zwrotów)	- 57.040,00 zł,
- ubezpieczenia emerytalne i rentowe	- 2.619.572,18 zł,
- koszty obsługi zadań	- 1.318.889,52 zł.

Świadczenia wychowawcze – na podstawie ustawy z dnia 11 lutego z 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci do 31 maja 2022 r. realizowano wypłaty świadczeń przyznanych do 31 grudnia 2021 r., które od 1 stycznia 2022 r. przejął ZUS. W 2023 r. realizowano świadczenia zgodnie ze znowelizowanymi przepisami tj. należne za okres do 31 maja 2022 r. wobec, których toczyło się postępowanie w zakresie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. Świadczeniami objęto **4 rodziny na 9 dzieci**. Zrealizowano 126 świadczeń na kwotę **54.683,29 zł** oraz na obsługę zadania wydatkowano **2.000 zł**. (*rozdział 85502*).

VI. FUNDUSZ ALIMENTACYJNY – ZADANIA ZLECONE GMINIE

Ośrodek od września 2005 r. do września 2008 r. był realizatorem zaliczki alimentacyjnej zgodnie z ustawą z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej. Natomiast od października 2008 r. zaliczkę zastąpiono funduszem alimentacyjnym w oparciu o ustawę z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. W 2023 r. wprowadzono nowe kryterium dochodowe - 1209 zł na osobę obowiązujące od 1 października uprawniające do świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Na realizację zadania w 2023 r. wydatkowano **kwotę 3.087.656,13 zł** (*spadek o 241.856,68*) (*rozdział*

85502), z tego:

- świadczenia społeczne – 2.702.537,72 zł, w tym zwroty z br. 8.340,50 zł,
- obsługa zadania (3%) – 83.325,69 zł, oraz 301.792,72 zł z dochodu miasta wypracowanego w wyniku postępowań wobec dłużników alimentacyjnych.

1. Fundusz alimentacyjny – 629 uprawnionych (*spadek o 74*) – 6 363 świadczeń na kwotę 2.702.537,72 zł (*spadek o 280.205,94 zł*).

2. Postępowanie wobec dłużników:

- 1) przeprowadzono 115 wywiadów alimentacyjnych, podczas których odebrano oświadczenia majątkowe;
- 2) w 34 przypadkach skierowano wnioski do Powiatowego Urzędu Pracy w Suwałkach o aktywizację bezrobotnych dłużników, z tego:
  - a) 29 dłużników jest w zainteresowaniu urzędu pracy,
  - b) 5 dłużników zostało skreślonych z ewidencji bezrobotnych, w tym 3 podjęło zatrudnienie;
- 3) skierowano 17 wniosków o ściganie za przestępstwa określone w art. 209 § 1 kk, z tego:
  - a) w 4 przypadkach odmówiono wszczęcia postępowania,
  - b) 10 postępowań w toku,
  - c) w 1 przypadku wydano akty oskarżenia,
  - d) w 2 przypadkach wszczęto dochodzenie;
- 4) w 6 przypadkach zatrzymano prawo jazdy;
- 5) 17 dłużników uznano za osoby uchylające się od zobowiązań alimentacyjnych;
- 6) w procesie windykacji złożono 414 wniosków do komorników sądowych prowadzących postępowanie egzekucyjne alimentów o przyłączenie tut. Ośrodka do postępowania egzekucyjnego;
- 7) w wyniku prowadzonych postępowań wobec dłużników alimentacyjnych odzyskano kwotę **1.693.054,74 zł** (*wzrost o 304.813,34 zł*), z tego:
  - 1.391.262,02 zł (*wzrost o 257.724,90 zł*) – stanowił dochód budżetu państwa,
  - 301.792,72 zł (*wzrost o 47.088,44 zł*) – stanowił dochód miasta.

W skali województwa ściągальność w roku 2023 r. wyniosła 48,97%, natomiast w m. Suwałki 54,28 %

3. Zadłużenie z tytułu wypłaconej zaliczki alimentacyjnej na dzień 31.12.2023 r. wyniosło 5.096.674,87 zł.

W stosunku do roku 2022 zmalało o 251.774,97 zł (167.077,81zł wygaszono, 84.697,16 zł - wpłaty).

4. Zadłużenie z tytułu wypłaconych świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego na dzień 31.12.2023 r. wyniosło 64.212.624,44 zł (*należność główna 41.385.717,01 zł, odsetki – 22.826.907,43 zł*).
Wzrost o 4.429.702,99 zł w stosunku do poprzedniego roku.

5. Przekazywanie do biur informacji gospodarczej danych o powstaniu zaległości.

Organ właściwy wierzyciela przekazuje do biur informacji gospodarczych informację gospodarczą o zobowiązaniu z tytułu zaliczek alimentacyjnych oraz funduszu alimentacyjnego, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

W ewidencji 4 biur pozostaje 1129 dłużników alimentacyjnych (z poprzednich lat), w tym w 2023 r. dokonano 34 nowych zgłoszeń.

VII. DECYZJE ADMINISTRACYJNE

Przyznanie lub odmowa świadczeń realizowanych przez Ośrodek następuje w formie decyzji administracyjnej w oparciu o przeprowadzony wywiad środowiskowy (rodzinny), natomiast w przypadku świadczeń rodzinnych, dodatku mieszkaniowego, funduszu alimentacyjnego i dodatku energetycznego, pieczy zastępczej na podstawie stosownego wniosku. Postępowania prowadzone są w trybie k.p.a.

Niektóre świadczenia (dodatki, programy rządowe i samorządowe) w przypadku pozytywnego rozstrzygnięcia oparte zostały na informacji.

Poniższe zestawienie stanowi porównawcze odzwierciedlenie prowadzonych postępowań administracyjnych zakończonych wydaniem decyzji administracyjnych, informacji lub skierowania w okresie ostatnich 2 lat.

Rodzaj świadczeń	Rodzaj postanowienia	Liczba wydanych decyzji/informacji, w latach ogółem		w tym: decyzje odmowne			
		2022	2023	z powodu ograniczonych środków/braku miejsc w ośrodkach		z powodu braku przesłanek do przyznania pomocy	
				2022	2023	2022	2023
Zadania zlecone - gmina							
Pomoc społeczna (śds, sp. usł. op.)	decyzje	109	44	6	4	0	3
świadczenia rodzinne i zdo	decyzje	4.659	5.277	0	0	16	5
fundusz alimentacyjny	decyzje	636	680	0	0	1	0
świadczenia wychowawcze	decyzje	56	17	0	0	0	0
	informacje	28	0	0	0	0	0
Świadczenie z ustawy „Za życiem”	decyzje	9	8	0	0	1	0
Świadczenia rodzicielskie	decyzje	139	134	0	0	6	6
potwierdzenia prawa do ub. zdr.	decyzje	89	100	0	0	11	0
dodatek energetyczny	decyzje	56	X	0	X	0	X
Dodatek osłonowy	decyzje	554	X	0	X	554	X
	informacje	7.642	X	0	X	0	X
Dodatek węglowy	decyzje	162	X	0	X	143	X
	informacje	2.009	X	0	X	0	X
Dodatek dla gospodarstw domowych	decyzje	35	X	0	X	25	X
	informacje	1.260	X	0	X	0	X
Dodatek dla podmiotów wrażliwych	decyzje	2	X	0	X	2	X
	informacje	4	X	0	X	0	X
Zadania własne - gmina							
pomoc społeczna	decyzje	6.830	5.628	0	0	279	196
	skierowania KS	X	77	X	0	X	1
	informacje-program osłonowy	250	235	0	0	2	2
Dodatki mieszkaniowe	decyzje	2.262	2553	0	0	151	81
Zadania własne – powiat							
Piecza zastępcza	decyzje	773	630	0	0	5	1
	skierowania	11	14	0	0	0	0
Zadania zlecone – powiat							
Pomoc społeczna - IPI	decyzje	2	0	0	0	0	0

dodatek wychowawczy	decyzje	95	X	0	X	0	X
dodatek w wysokości świadczenia wych.	decyzje	6	X	0	X	0	x
OGÓŁEM	decyzji	16.474	15.071	6	4	1.194	292
	informacji	11.193	235	0	0	2	3
	skierowań	11	91	0	0	0	0

W okresie sprawozdawczym wydano 15.071 decyzji administracyjnych (*spadek o 1.403*) oraz 235 informacji (*spadek o 10.958*) i 91 skierowań (*o 80 więcej*).

VI. POWIATOWY ZESPÓŁ DS. ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI – ZADANIE ZLECONE POWIATU

Rozporządzenie Nr 18/02 Wojewody Podlaskiego z dnia 04 czerwca 2002 r. w sprawie ustalenia obszaru działania powiatowych zespołów do spraw orzekania o niepełnosprawności określiło zasięg działania Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Suwałkach, który obejmuje Miasto Suwałki oraz powiaty augustowski, sejneński i suwalski.

Zespół funkcjonujący przy Ośrodku powołał Prezydent Miasta Suwałk zarządzeniem Nr 21/02 z dnia 18 września 2002 r., który jest jednostką o uprawnieniach organu orzekającego I instancji, do celów poza rentowych.

Działa on na mocy ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz od 1 lipca 2014 r. ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym.

Zadania Zespołu obejmują:

- orzekanie o niepełnosprawności osób do 16. roku życia,
- orzekanie o stopniu niepełnosprawności osób po 16. roku życia,
- wydawanie legitymacji osobom niepełnosprawnym,
- wydawanie kart parkingowych dla osób niepełnosprawnych i placówek zajmujących się opieką, rehabilitacją lub edukacją osób niepełnosprawnych.

1. Liczba wydanych orzeczeń

W okresie sprawozdawczym wydano **4.388** orzeczenia (*w stosunku do roku poprzedniego wzrost o 34*), z tego:

- dla dzieci do 16. roku życia – 612 (*spadek o 28*), w tym 13 dzieci z Ukrainy,
- dla osób po 16. roku życia – 3.776 (*wzrost o 62*), w tym 34 obywateli Ukrainy.

Dane porównawcze za okres trzech lat według powiatów przedstawia poniższe zestawienie:

Miasto/ Powiat	liczba wydanych orzeczeń, w latach		
	2021	2022	2023
Miasto Suwałki	2 049	2 164	2.194
augustowski	1 010	1 062	1.042
sejneński	345	375	355
suwalski	710	753	797
Ogółem	4114	4354	4.388

2. Legitymacje osoby niepełnosprawnej

Wydano 1 271 legitymacji (*wzrost o 203 niż w roku poprzednim*), z tego:

- 145 osobom do 16. roku życia,
- 1 126 osobom powyżej 16. roku życia.

Z dniem 1 sierpnia 2017 r. nastąpiły zmiany przepisów prawa, które dotyczyły wprowadzenia okresu ważności legitymacji – nie dłużej niż 5 lat w przypadku legitymacji dokumentujących niepełnosprawność i nie dłużej niż 10 lat w przypadku legitymacji dokumentujących stopień niepełnosprawności wystawionych osobom, które nie ukończyły 60. roku życia.

Dla osób z niepełnosprawnością nowe legitymacje są bezpłatne. Koszt wydania duplikatu określono na kwotę 15 zł.

3. Karty parkingowe

Od 1 lipca 2014 r. organem wydającym kartę parkingową jest przewodniczący powiatowego zespołu ds. orzekania o niepełnosprawności właściwy ze względu na miejsce stałego pobytu osoby niepełnosprawnej.

W okresie sprawozdawczym wydano – **1058 kart** parkingowych (*wzrost o 134*) osobom niepełnosprawnym, z tego **598 mieszkańcom miasta**, w tym 2 uprawnionym placówkom.

Za wydanie karty parkingowej pobiera się opłatę w wysokości 21 zł na podstawie rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 24 czerwca 2014 r. (Dz.U. z 2022, poz. 1611 ze zm.) w sprawie wysokości opłaty za wydanie karty parkingowej oraz warunków dystrybucji blankietów kart parkingowych.

4. Finansowanie Zespołu

Zadanie zlecone powiatu. Wydatki związane z działalnością Zespołu w 2023 r. wyniosły **1.297.990,91 zł** (*wzrost o 169.562,36 zł - rozdział 85321*) w całości zostały sfinansowane z budżetu państwa, w tym **14.280 zł z Funduszu Pomocy**.

VII. REHABILITACJA SPOŁECZNA I ZAWODOWA – ZADANIE POWIATU REALIZOWANE ZE ŚRODKÓW PFRON

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie realizował zadania wynikające z ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Zgodnie z wyliczonym algorytmem dla Miasta Suwałki przyznano ze środków PFRON **3.164.149 zł** (*wzrost o 638.482 zł*).

Z budżetu samorządowego wydatkowano kwotę **150.762,24 zł** (*spadek o 323.996,32 zł*) – na dofinansowanie kosztów funkcjonowania warsztatów terapii zajęciowej w Suwałkach i w Filipowie.

Realizacja zadań w 2023 r. przedstawiała się następująco:

1. Rehabilitacja zawodowa – w okresie sprawozdawczym dofinansowano - rozpoczęcie działalności gospodarczej - 2 osobom (usługi projektowo-pomiarowe w budownictwie, usługi fryzjerskie), na co wydatkowano **72.000 zł**,

Zadanie w zakresie merytorycznej obsługi realizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w ramach Porozumienia z 2 kwietnia 2008 r. pomiędzy Powiatem Suwalskim, a Miastem Suwałki. Obsługę finansową zapewniał Ośrodek.

2. Rehabilitacja społeczna

- 1) dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych – udzielono 305 osobom (*wzrost o 120*), w tym 212 osobom dorosłym, 21 dzieciom, 72 opiekunom - na łączną kwotę

427.686 zł. Dofinansowania odmówiono 19 osobom dorosłym. 50 osób zrezygnowało z dofinansowania;

- 2) dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych – przyznano 76 osobom na łączną kwotę **393.253 zł**, z czego:
  - a) 20 osobom z dysfunkcją narządu ruchu (montaż dźwigu podjazdu, przystosowanie łazienek i innych pomieszczeń, poszerzanie drzwi, podłogi antypoślizgowe, montaż uchwytów, siedziska prysznicowe, itp.) – 251.137 zł,
  - b) 33 osobom - do likwidacji barier w komunikowaniu się – 86.525 zł (sprzęt komputerowy/tablety z oprogramowaniem do nauki mówienia i rozwijania mowy),
  - c) 23 osobom – do likwidacji barier technicznych – 55.591 zł (łóżka rehabilitacyjne, czytnik książek).

Negatywnie rozpatrzono 40 wniosków, 6 osób zrezygnowało, 8 zmarło.

- 3) dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze – przyznano 637 osobom na kwotę **1.197.874,60 zł**, z tego:
  - a) 618 osobom do przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych – 1.161.093 zł,
  - b) dofinansowanie do sprzętu rehabilitacyjnego przyznano 19 osobom i 1 stowarzyszeniu na kwotę 36.781 zł;
- 4) dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych – przyznano 6 stowarzyszeniom działającym na rzecz osób niepełnosprawnych na organizację 8 imprez. W ramach tego zadania ostatecznie zrealizowano 7 imprez o charakterze kulturalno-turystycznym i sportowym na kwotę **40.975,40 zł**, w których udział wzięło 399 osób niepełnosprawnych wraz z opiekunami;
- 5) finansowanie działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej w Suwałkach - warsztat prowadzony przez Oddział Okręgowy Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Suwałkach, obejmuje opieką rehabilitacyjną 35 osób niepełnosprawnych ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, w tym jedną osobę z powiatu suwalskiego. Zajęcia rehabilitacyjne odbywają się w 7 pracowniach tematycznych (tkacko - krawiecka, technik różnych, gospodarstwa domowego, muzyczno - teatralna, ekologiczno - przyrodnicza, wikliniarsko - ceramiczna). Na działalność WTZ w Suwałkach wydatkowano **1.147.070,40 zł** (wzrost o 140.002,80 zł), z tego:
  - 1.032.360,00 zł - środki PFRON,
  - 114.710,40 zł – środki samorządowe.

Ponadto dofinansowywano z budżetu samorządowego uczestnictwo 11 mieszkańców Suwałk w WTZ w Filipowie - 36.051,84 zł.

Na mieszkańców Suwałk uczestniczących w tych placówkach wydatkowano łącznie kwotę 1.183.122,24 zł.

Dochody z tytułu uczestnictwa 1 osoby w WTZ Suwałki z terenu powiatu suwalskiego wyniosły 3.277,44 zł.

Koszty obsługi zadań – 2,5 % wykorzystanych środków - stanowiły łącznie kwotę – 79.103,73 zł*
(kwota wykazana w obsłudze merytorycznej MOPR - rozdział 85219).

VIII. INNE DZIAŁANIA

1. **Składki na ubezpieczenie zdrowotne** – w 2023 r. dokonywano zgłoszeń i opłacania składek za osoby nie posiadające uprawnień do ubezpieczenia z innego tytułu, a pobierające następujące świadczenia:
  - 1) zasiłki stałe – 405 osób – 4.043 świadczenia – 211.495,55 zł (rozdział 85213);
  - 2) świadczenia pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy i zasiłek dla opiekuna - 362 osoby – 803.177,46 zł (rozdział 85513);Łącznie wydatkowano kwotę **1.014.673,01 zł**.
2. **Karta Polaka** – stosownie do zmian ustawy z dnia 7 września 2007 r. o Karcie Polaka z dniem 1 stycznia 2017 r. powierzono tut. Ośrodkowi wypłatę świadczenia pieniężnego dla posiadaczy Karty Polaka osiedlających się na terenie m. Suwałki. W 2023 r. na podstawie decyzji Wojewody Podlaskiego dokonano wypłaty 4 osobom - 30 świadczeń – w łącznej wysokości **30.240 zł** (rozdział 85395) - na częściowe pokrycie kosztów zagospodarowania i bieżącego utrzymania.
3. **Realizacja Programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem” przyjętego uchwałą nr 160 Rady Ministrów z dnia 20 grudnia 2016 r. (M.P. 2016 r., poz. 1250) na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,** działania polegały na:
  - 1) **Ustalaniu uprawnień i wypłata jednorazowego świadczenia w wysokości 4.000 zł** - od 1 stycznia 2017 r. Ośrodek jest realizatorem wypłaty jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenia albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Świadczenie skierowane do rodzin z dzieckiem posiadającym zaświadczenie o ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniu albo nieuleczalną chorobą zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. W 2023 r. wypłacono **8 świadczeń** na kwotę **32.000 zł** (rozdział 85502). Na obsługę zadania (3%) przeznaczono kwotę **989,68 zł** (rozdział 85502);
  - 2) **Prowadzenie mieszkania wspomagane** – zadanie określone art. 53 ustawy o pomocy społecznej. W zakresie rozwoju sieci mieszkań chronionych, zgodnie z działaniem 4.7. Programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem” pozyskano środki na remont i wyposażenie jednego z dotychczasowych mieszkań chronionych, które zostało przekształcone w mieszkanie wspierane liczące 3 miejsca, przeznaczone dla osób z zaburzeniami psychicznymi o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. W 2023 r. z usług mieszkania skorzystały 2 osoby. **Koszt 12.702,92 zł** (rozdział 85220).
4. **Program Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej - edycja 2023 finansowany ze środków Funduszu Solidarnościowego.**

Miasto Suwałki przystąpiło do realizacji Programu w 2023 roku, którego celem było wprowadzenie usługi asystenta jako formy ogólnodostępnego wsparcia. Z usług asystenta w okresie od marca do grudnia 2023 r. skorzystało 69 osób (*o 6 więcej*), z tego:

- 7 dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji – 1 230 godzin;

- 56 osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, w tym 20 z niepełnosprawnością sprzężoną – 20 550,5 godziny;

- 6 osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności – 1175,5 godziny.

Usługi świadczone przez 7 dni, z uwzględnieniem potrzeb i preferencji uczestników Programu w łącznym wymiarze **22 956 godzin**. Zadanie realizowało 46 asystentów spełniających wymogi kwalifikacyjne programu w ramach umów cywilno-prawnych.

Na realizację zadania pozyskano środki w wysokości 809.364,49 zł, w tym 15.869,89 zł koszty obsługi. Wydatkowano środki z Funduszu Solidarnościowego w wysokości **727.400,62 zł**, z tego: *koszt godzin usług asystenckich – 712.747,68 zł, ubezpieczenie OC- 1.512,86 zł, obsługa realizacji zadania 2% - 13.140,08 zł.*

12. Program Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Opieka Wytchnieniowa”- edycja 2023

finansowany ze środków Funduszu Solidarnościowego. Głównym celem Programu było wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad

- 1) dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności,
- 2) osobami posiadającymi:
  - a) orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności (zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych);
  - b) orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności (zgodnie z art.5 i art.62 ww. ustawy, poprzez możliwość uzyskania doraźnej, czasowej pomocy w formie usługi opieki wytchnieniowej.

Usługi opieki wytchnieniowej świadczone w dwóch formach, tj.:

- w **ramach pobytu dziennego** – w miejscu zamieszkania osoby z niepełnosprawnością – wsparciem objęto **13 osób – 2 368,5 godziny – 75.899,86 zł**, w tym koszty obsługi 1.178,96 zł;

- w **ramach pobytu całodobowego** – w Domu Pomocy Społecznej „Kalina” w Suwałkach na podstawie uchwały nr LV/715/2023 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 29 marca 2023 r. w sprawie realizacji w 2023 r. Programu „Opieka wytchnieniowa” w Mieście Suwałki – **4 osoby**, w tym 1 osoba z niepełnosprawnością sprzężoną – **55 dni – 36.107,95 zł**, w tym koszty obsługi 708 zł

Łącznie pomocą objęto **17 osób** dorosłych o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Na zadanie wydatkowano kwotę **112.007,81 zł**, w tym na obsługę zadania 1.886,96 zł

13. Program „Usługi door-to-door w Mieście Suwałki” – kontynuacja okresu trwałości projektu grantowego współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej i budżetu państwa polegającego na wdrożeniu indywidualnych usług transportowych door-to-door dla osób z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności. Od 1 marca 2021 r. prowadzono prace organizacyjno-wdrożeniowe polegające na opracowaniu koncepcji oraz zasad realizacji usług. Przeprowadzono postępowanie w trybie Pzp na zakup samochodu do przewozu osób niepełnosprawnych oraz zakupiono schodolaz i wózek inwalidzki na jego wyposażenie. Dostawa samochodu została zrealizowana w m-cu wrześniu 2021 r. Realizację usług zgodnie z harmonogramem rozpoczęto **od 1 czerwca 2021 r. do 31 października 2022 r.** (17 m-cy).

Z usług w okresie realizacji programu skorzystały **172 osoby**, w tym 68 poruszających się na wózku inwalidzkim oraz 29 osób wymagało zastosowania schodolaza w przetransportowaniu z mieszkań bez wind.

Zrealizowano 3.185 przejazdów/1924 pasażerów w celach aktywizacji:

- społecznej – 608,
- zawodowej – 888,
- zdrowotnej – 399;
- edukacyjnej – 29.

Łącznie przejechano 25.372 kilometrów.

Na realizację zadania wydatkowano z EFS kwotę **666.242,29 zł** (rozdział 85395), z tego **409.828,73 zł w 2021 r.** i **256.413,56 w 2022 r.**

Trwałość projektu (13 m-cy) od 1 listopada 2022 r. do 30 listopada 2023 r. kontynuowano usługi w ramach zobowiązania dotyczącego trwałości projektu, z których skorzystały **84 osoby**.

W okresie **od 1 listopada do 31 grudnia 2022 r.** zrealizowano 422 kursy/243 pasażerów w celach aktywizacji:

- społecznej - 40,
- zawodowej – 122,
- edukacyjnej – 4,
- zdrowotnej – 77.

Łącznie przejechano 3113 km. Z usług skorzystało 40 osób, w tym 6 nowych. Na realizację zadania wydatkowano **kwotę 55.609,26 zł** (rozdział 85395)

Od **1 stycznia do 30 listopada 2023 r.** zrealizowano 1941 kursów/1130 pasażerów w celach aktywizacji:

- społecznej - 288,
- zawodowej – 442,
- edukacyjnej – 14,
- zdrowotnej – 386.

Łącznie przejechano 12 805 km. Z usług skorzystały 72 osoby, w tym 27 nowych. Na realizację zadania w okresie sprawozdawczym wydatkowano kwotę **284.292,17 zł** (rozdział 85395).

14. Program osłonowy przyjęty uchwałą nr XXXVIII/501/2021 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 24 listopada 2021 r. w zakresie zmniejszenia wydatków mieszkańców Miasta Suwałk z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na lata 2022-2024.

Celem programu jest niwelowanie skutków podwyżek opłat za odbiór odpadów komunalnych. Program skierowano do osób samotnych o dochodach niższych niż 2400 zł netto. W okresie sprawozdawczym wpłynęły **243 wnioski**, które zweryfikowano pod względem spełniania kryteriów dostępu określonych w § 3 uchwały. Świadczenia pieniężne w wysokości 20 zł/miesięcznie przyznano **155 osobom** (*spadek o 12 osób*) – realizując **1 427 świadczeń** (*wzrost o 87 świadczeń*) na kwotę **28.540 zł** (*wzrost o 1.740 zł - rozdział 85295*).

15. Ustalanie dochodów dla osób fizycznych, które zamierzają składać wnioski o przyznanie dofinansowania z NFOŚiGW lub wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej w ramach **Programu „Czyste powietrze”**. W okresie sprawozdawczym przyjęto 263 wnioski, w wyniku prowadzonego postępowania wydano **264 zaświadczeń**.

16. Wydawanie zaświadczeń o sytuacji majątkowej i dochodowej – ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce uzależnia przyznanie stypendium socjalnego od sytuacji dochodowej i majątkowej rodziny ubiegającego się potwierdzonej zaświadczeniem wydanym przez właściwy ośrodek pomocy społecznej.

W 2023 r. wydano 23 postanowienia o odmowie wydania zaświadczenia, 5 zaświadczeń dotyczących sytuacji dochodowej i majątkowej rodziny i 25 zaświadczeń o niekorzystaniu ze świadczeń pomocy społecznej.

17. Realizacja programu „Aktywny Samorząd”. Wsparciem z zakresu rehabilitacji zawodowej jest, od lat realizowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie Pilotażowy **program „Aktywny samorząd”** finansowany z PFRON.

Celem programu jest likwidacja barier ograniczających społeczne i zawodowe funkcjonowanie osób niepełnosprawnych.

Kierowany jest głównie do osób niepełnosprawnych do 18 r. życia, kontynuujących naukę na poziomie wyższym, będących w wieku aktywności zawodowej, lub aktywnych zawodowo pomimo wieku emerytalnego.

W 2023 r. wydatkowano kwotę **225.161 zł** oraz **41.892,70 zł koszty obsługi** na kontynuację programu z 2022 r.

W ramach Programu na 2023 r. pozyskano kwotę **575.982 zł**, w tym:

- na realizację Modułu I i II – 540.833 zł,
- na obsługę, promocję i ewaluację programu – 35.149 zł.

Na realizację zadań wydatkowano kwotę **387.974 zł i 278,50 zł** na obsługę zadania. Pozostałe 187.729,50 zł zostanie zrealizowane w 2024 r.

W ramach programu realizowano działania w następujących obszarach

Z pomocy skorzystało 56 osób w następujących obszarach:

Moduł I – 39 osób – 37 umów:

- obszar A₁ – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu dla osób z dysfunkcją narządu ruchu – udzielono 4 osobom na kwotę 35.403 zł;
- obszar A₂ – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy, adresowana do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu – 1 osoba na

kwotę 2002 zł

- obszar B₁ – adresowany do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 r. życia) lub do osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności z dysfunkcją narządu wzroku lub obu kończyn górnych na zakup sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania – dofinansowano 10 osobom, na kwotę 95.401 zł;
- obszar B₂ – dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania – 1 osoba – 2.200 zł;
- obszar B₃ – adresowany do osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności z dysfunkcją narządu wzroku na zakup sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania – dofinansowano 3 osobom, na kwotę 18.172 zł;
- obszar B₄ - adresowany do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 r. życia) lub do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności z dysfunkcją narządu słuchu i trudnościami w komunikowaniu się za pomocą mowy na zakup sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania – dofinansowano 3 osobom, na kwotę 17.159 zł;
- obszar C₁ – pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym – 3 osobom na kwotę 58.820 zł;
- obszar C₂ – utrzymanie sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym – 5 osób na kwotę 8.919 zł;
- obszar C₃ – zakup protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne tj. protezy co najmniej na trzecim poziomie jakości – 5 osób na kwotę 206.680 zł oraz 2 osoby otrzymały zwrot kosztów dojazdu do eksperta – 440 zł);
- obszar C₄ – utrzymanie sprawności technicznej posiadanej protezy, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne – 1 osoby na kwotę 5.940 zł;
- obszar C₅ – zakup oprzyrządowania elektrycznego wózka ręcznego – 1 osoba – 8.250 zł;
- obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej – 1 osoba – 1.780 zł

Moduł II:

- uzyskanie wykształcenia na poziomie wyższym - dofinansowano koszty nauki 17 osobom, zawarto 27 umów na kwotę 79.667 zł.

18. Dodatki mieszkaniowe – od 1 stycznia 2016 r. Ośrodek przejął realizację zadania własnego gminy polegającego na ustalaniu uprawnień i wypłacie dodatków mieszkaniowych.

Z dodatków mieszkaniowych w okresie sprawozdawczym skorzystało 1.464 (wzrost o 188) gospodarstw domowych, z tego:

Zasoby mieszkaniowe	Liczba gospodarstw domowych		Liczba świadczeń		Kwota wydatków	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Miasta Suwałki	476	530	4 511	5 059	1.248.418,69	1.639.803,40
Spółdzielni mieszkaniowych	535	642	4 563	5 870	926.626,44	1.534.071,03
inne	265	292	2 075	2 434	449.259,52	637.085,84
Razem	1 276	1 464	11 149	13 363	2.624,304,65	3.810.960,27
Koszty obsługi	X	X	X	X	303.529,17	320.137,49

Łącznie na zadanie wydatkowano kwotę **4.131.097,76 zł** (wzrost o 1.203.263,94 zł), w tym koszty obsługi 320.137,49 zł (rozdział 85215).

19. Realizacja Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus – Podprogram 2023.

Program skierowany do grup odbiorców spełniających kryteria określone w art. 7 ustawy o pomocy społecznej i których dochód nie przekracza 235 % kryterium dochodowego uprawniającego do korzystania z pomocy społecznej tj. 1.823,60 zł dla osoby samotnie gospodarującej i 1.410 zł dla osoby w rodzinie. Polega na dostarczaniu osobom najuboższym pomocy żywnościowej w formie paczki składającej się z 11 produktów z 7 grup towarowych (artykuły warzywne i owocowe, artykuły skrobiowe, mleczne, mięsne, cukry, tłuszcze, dania gotowe). Zestaw na Podprogram 2023 dla jednego odbiorcy końcowego obejmuje artykuły spożywcze w łącznej ilości ok. 34 kg. Rolą Ośrodka była kwalifikacja osób spełniających kryteria dochodowe określone w ustawie o pomocy społecznej. W wyniku współpracy z 5 kościołami zweryfikowano 730 osób (o 63 więcej) oraz wydano 309 skierowania umożliwiające uzyskanie pomocy żywnościowej.

20. Prace społecznie użyteczne – przy współpracy z PUP realizowano uzupełniającą formę wsparcia dla osób długotrwale bezrobotnych, bez prawa do zasiłku, systematycznie korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Stanowią one element reintegracji zawodowej osób o najniższym statusie społecznym zagrożonych wykluczeniem społecznym i marginalizacją. Celem tych prac jest aktywizacja zawodowa przygotowująca do wejścia na otwarty rynek pracy poprzez wdrażanie do systematyczności, punktualności, przestrzegania dyscypliny pracy oraz wyrabiania nawyków pozyskiwania środków na utrzymanie w ramach własnej pracy.

Spośród 32 osób - wstępnie zakwalifikowanych przez pracowników socjalnych - skierowanie do pracy otrzymało 28 osób, z tego:

- 15 osób wykonywało je przez okres, na jaki otrzymały skierowanie,
- 10 osób zostało skreślonych z listy uczestników z uwagi na brak współdziałania w rozwiązywaniu trudnej sytuacji, co spowodowało utratę świadczeń z pomocy społecznej,
- 1 osoba uzyskała orzeczenie o niepełnosprawności,
- 2 osoby otrzymały emeryturę.

Na realizację zadania wydatkowano kwotę **62.460,60 zł** (w rozdziale 85295), z tego refundacja z FP wyniosła – 37.571,04 zł.

21. Realizacja dodatku osłonowego – kontynuacja z 2022 r. - zadanie z zakresu administracji rządowej. Element rządowej tarczy antyinflacyjnej, którego celem było zniwelowanie rosnących cen energii, gazu i żywności. Dodatek miał charakter jednorazowy i przysługiwał osobie w jednoosobowym gospodarstwie domowym, w którym wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu nie przekraczała 2100 zł, natomiast w gospodarstwie wieloosobowym 1500 zł na osobę. Zrealizowano 2 świadczenia w oparciu o wnioski złożone w 2022 r. na kwotę **1.183,68 zł** oraz koszty obsługi 2% - **23,67 zł** (rozdział 85295).

22. Realizacja Programu Wieloletniego „Senior+” na lata 2021-2025 edycja 2023 Moduł II.

„Zapewnienie funkcjonowania placówki Senior+” na dofinansowanie realizacji bieżących zadań Klubu Seniora przy ul. Zastawie 38. Celem programu jest zwiększenie aktywnego uczestnictwa seniorów w życiu społecznym poprzez wsparcie działań jednostek samorządu w rozwoju klubów seniora. W 2023 r. uruchomiono w strukturze MOPR Klub Senior+ w Suwałkach. W rozumieniu ustawy o pomocy społecznej placówka jest ośrodkiem wsparcia w formie klubu samopomocy. Klub liczy 20 miejsc, czynny 20 godzin tygodniowo. Oferta skierowana jest do osób nieaktywnych zawodowo w wieku 60 lat i więcej, zamieszkałych na terenie miasta Suwałk.

W 2023 r. 77 osób złożyło deklaracje uczestnictwa, z tego 2 osoby nie spełniły wymogów formalnych, 1 nie zgłosiła się na rozmowę kwalifikacyjną, 1 nie odebrała skierowania, 7 zrezygnowało. Do udziału w klubie **zakwalifikowano 66 osób**, które uczęszczały zgodnie z przyjętym harmonogramem.

Działalność klubu skupiała się przede wszystkim na rozpoznawaniu potrzeb uczestników oraz rozwijaniu ich zainteresowań poprzez organizację różnorodnych, aktywnych form spędzania czasu wolnego, aktywność społeczną oraz edukację. Zajęcia odbywały się na podstawie opracowywanych przez kierownika klubu kwartalnych planów pracy z uwzględnieniem potrzeb uczestników.

Działania klubu polegały na:

1) **Edukacji** – organizacji spotkań informacyjnych ze specjalistami, warsztatów, szkoleń.

W ramach działania zorganizowano:

- **2 spotkania** z przedstawicielami Komendy Miejskiej Policji w Suwałkach mające na celu uświadomienie osobom starszym jakimi metodami posługują się przestępcy i jak ustrzec się przed kradzieżą czy oszustwem. Uczestnicy zdobyli wiedzę dotyczącą podstawowych zasad bezpieczeństwa – **25 osób** (I spotkanie – 13 osób, II – 12),
- **2 spotkania** z pracownikiem ZUS podczas, których uczestnicy zostali zapoznani z formami świadczeń przysługujących z systemu ubezpieczeń społecznych, a jednocześnie uczestnicy mieli możliwość aktywowania profilu PUE na Platformie Usług Elektronicznych – **31 osób** (I spotkanie – 17 osób, II - 14);
- **2 spotkania** z przewodniczącą Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Suwałkach – uczestnicy zdobyli wiedzę na temat orzecznictwa do celów poza rentowych oraz przysługujących ulg i uprawnień z tytułu niepełnosprawności – **43 osoby** (I spotkanie – 24 osoby, II - 19),
- **2 spotkania** z pracownikami MOPR, którzy w ramach pracy socjalnej udzielili informacji o świadczeniach z systemu pomocy społecznej oraz rehabilitacji społecznej i warunków dofinansowania ze środków PFRON – **33 osoby** (I spotkanie – 13 osób, II - 20),
- **Warsztaty informatyczne** – których celem było podniesienie kompetencji cyfrowych uczestników Klubu Senior+ w Suwałkach poprzez przekazanie im niezbędnej wiedzy dotyczącej obsługi komputera, jego funkcji, użyteczności internetu i możliwości jego wykorzystania do różnych aspektów życia codziennego, a także przełamywanie barier z jakimi borykają się osoby narażone na wykluczenie cyfrowe. Zajęcia prowadzono

w formie warsztatowej. Uczestników podzielono na 2 grupy: średniozaawansowana – 15 godzin i początkująca – 30 godzin. Łącznie odbyto **45 godzin** - udział wzięły **24 osoby**,

- Szkolenie z **Pierwszej Pomocy Przedlekarskiej - 6 godzin** dydaktyczno-ćwiczeniowych obejmujących: teorię podstawowych zabiegów resuscytacyjnych (ogólna ocena bezpieczeństwa, ocena stanu poszkodowanego, wezwanie pomocy, wykonanie pełnej resuscytacji krążeniowo-oddechowej), prawne i moralne aspekty udzielania pierwszej pomocy, elementy anatomii człowieka przydatne podczas udzielania pierwszej pomocy, sekwencje udzielania pierwszej pomocy – łańcuch przeżycia, układanie w pozycji bezpiecznej – uczestniczyło **31 osób**,
  - spotkanie z **prawnikiem** – prelekcja dotycząca dziedziczenia ustawowego, przyjęcia odrzucenia spadku, upadłości konsumenckiej i umowy najmu oraz jej elementy **33 osoby**,
  - spotkanie z **kierownikiem Suwalskiego Biura Wolontariatu** związane z promocją działań wolontariatu oraz promocją III edycji Ogólnopolskiego konkursu „Minigranty dla wolontariuszy – **33 osoby**. W efekcie uczestnicy opracowali wniosek i pozyskali środki w wysokości 1000 zł. Pozwoliło to na zagospodarowanie w ramach wolontariatu otoczenia klubu poprzez zakup artykułów ogrodniczych i roślin ozdobnych, dzięki temu nastąpiła poprawa estetyki otoczenia,
  - **Wykład o przemocy wobec osób starszych** – zrealizowany przez Fundację Projekt Starsi (Warszawa) – przybliżono problematykę przemocy jakiej mogą doświadczać seniorzy z uwzględnieniem cyklu przemocy oraz możliwości uzyskania pomocy w takich sytuacjach - **26 osób**,
  - Spotkanie informacyjno-edukacyjne przeprowadzone przez Stowarzyszenie FIDEI DEFENSOR w ramach Projektu Bezpieczna Polska. Tematyką spotkania było zachowanie bezpieczeństwa przed oszustwami i korzystanie z praw konsumenckich – 19 osób,
  - Umożliwiano seniorom udział w dostępnych webinarium związanych z bezpieczeństwem seniorów oraz zawierania transakcji finansowych – 35 osób.
- 2) **Poprawie zdrowia, aktywizacji i rekreacji** – różne formy aktywności, zachęcanie do aktywnego i zdrowego stylu życia:
- **Gimnastyka prozdrowotna oraz zajęcia usprawniające ruchowo** - osoby starsze zmagają się z mnóstwem problemów, dolegliwościami zdrowotnymi, chorobami przewlekłymi oraz zmianami związanymi z procesem starzenia się. Regularna i odpowiednio dostosowana aktywność ruchowa wpływa nie tylko na aspekt fizyczny ale i psychiczny. Celem była poprawa komfortu życia i sprawności uczestników Klubu Senior+ poprzez aktywność fizyczną i rekreację. Uczestnikom uświadomiono znaczenie ruchu i ćwiczeń jako niezbędnego elementu życia codziennego, przekazano wiedzę w zakresie stosowania właściwych technik przy wykonywaniu ćwiczeń pod kierunkiem prowadzącego (oddechowe, koordynacji ruchowej, rozciągające, ćwiczenia relaksacyjne, ćwiczenia z przyborami-piłki, kijki, rowery, stepper, z wykorzystaniem siłowni zewnętrznej i inne dostosowane do możliwości uczestników. Motywowano do systematycznej aktywności fizycznej. Zajęcia prowadzono w 4 grupach 1–15 osobowych 2 x w tygodniu. Odbyto łącznie **200 godzin** spotkań, w których udział wzięło **50 uczestników**,
  - **Warsztaty z makramy** – poprawa sprawności manualnej uczestników i zapamiętywanie splotów poprzez zapoznanie z techniką makramy, motywowanie do rozwoju swoich pasji, uświadomienie znaczenia motoryki mniejszej w codziennym funkcjonowaniu. Zajęcia prowadzono w 2 grupach 10-12 osobowych 1 x w tygodniu po 2 godziny. W zajęciach udział wzięło **20 osób**, które wykonywały kwietniki ze sznurka,

zakładki do książki, makramę na kiju/obręczy, podkładki pod kubek, świąteczne ozdoby ze sznurka, itp. Łącznie odbyto **28 godzin** warsztatowych. Systematyczne spotkania pomogły odkryć nową pasję uczestników i były okazją do zdobycia nowych umiejętności w gronie rówieśników,

- **Spotkania z dietetykiem** – prezentacja połączona z warsztatami – spotkania zaowocowały wzrostem świadomości żywieniowej, poprawą praktycznych umiejętności bilansowania diet i budowania zdrowych nawyków żywieniowych - **9 godzin** – I spotkanie – 17 osób, II – 16 osób, III – 15,
  - **Warsztaty kulinarne** – organizowane w grupach 8-14 osób. Uczestnicy przekazywali sobie tradycje kulinarne, poznawali nowe receptury, doskonalili umiejętności gotowania i obsługi sprzętu AGD. Wspólne gotowanie i degustacja potraw służyła integracji grupy - **29 spotkań** – zrealizowano **50 godzin**,
  - **Spotkania z podologiem** – podniesienie świadomości oraz wiedzy seniorów na temat pielęgnacji oraz profilaktyki narządu ruchu, szeroko omówiono zmiany oraz choroby skóry i paznokci stóp, jak również przyczyny ich powstawania. Techniki podologiczne stosowane w terapii schorzeń i zmian w obrębie stóp - **6 godzin** – I spotkanie - 22 osoby, II – 15, III – 23,
  - **2 Spotkania informacyjno-edukacyjne** przeprowadzone przez firmę FOREVER oraz profesjonalną braffitterkę dotyczące: profilaktyki raka piersi – **23 osoby**, odporności organizmu seniorów – **15 osób**,
  - **Zajęcia florystyczne** – seniorzy poznali teoretyczne zasady komponowania ozdób oraz praktycznie wykonywali stroiki wyłącznie ze sztucznych kwiatów oraz na podłożu żywych gałązek ozdobnych i iglastych - 18 godzin – cykliczne spotkania, w których uczestniczyło od 12-22 osób.
- 3) **Aktywnej integracji** – tworzono przestrzeń przyjazną seniorom, zapewniając oparcie społeczne i integrację ze środowiskiem rozumianą jako przywracanie możliwości pełnienia ról społecznych, wzmacniając tym samym więzi społeczności lokalnej. W ramach działania:
- **Odbyto 3 spotkania integracyjne o charakterze międzypokoleniowym** – 1 z udziałem dzieci z sąsiedniego żłobka i przedszkola z okazji dnia dziecka – 35 dzieci i 34 seniorów, 2 spotkania z dziećmi z rodzin zastępczych,
  - Zorganizowano **2 pikniki plenerowe** na terenie ogrodów działkowych PZD (I spotkanie- 35 osób, II-23) i 3 spotkania okolicznościowe: Andrzejkowe, spotkanie opłatkowe i sylwestrowe (I spotkanie-15 osób. II – 31, III – 32). Spotkania służyły wzmacnianiu więzi i integracji grupy,
  - Organizowano spotkania okolicznościowe – urodziny, imieniny uczestników, dzień kobiet, walentynki, tłusty czwartek, celebrowanie tradycji świąt Bożego Narodzenia - wigilia, które były powiązane z warsztatami florystycznymi (stroiki, malowanie szyszek, klejenie elementów, przygotowywanie podstaw, które wykorzystano do dekoracji) i kulinarnymi, przygotowywano potrawy po czym uczestnicy mieli okazje spotkać się przy poczęstunku porozmawiać, potańczyć i pośpiewać
  - Dbając o dalszy czynny rozwój uczestnicy chętnie podejmowali codziennie zajęcia związane z aktywnym rozwojem pamięci, umysłu i sprawności poprzez: gry w karty, gry planszowe, gry towarzyskie, dyskusje, oglądanie programów TV, korzystanie z kącika internetowego w celu pozyskiwania informacji, pielęgnację otoczenia klubu, uprawianie warzyw sezonowych i ziół, które wykorzystywano w zajęciach kulinarnych, itp. To wszystko sprzyjało integracji i pogłębieniu zażyłości między klubowiczami.

- Zorganizowano **wyjazd integracyjny** „Szlakiem Tatarskim” – zorganizowano jednodniową wycieczkę umożliwiającą poznanie bogactwa wielokulturowego Podlasia - **29 osób**

Wg stanu na 31 grudnia 2023 r. – w ewidencji Klubu pozostawało 50 uczestników

Na realizację zadania wydatkowano **59.569,75 zł** (rozdział 85203) i **40.798,24 zł** (rozdział 85295) w ramach Programu Senior+.

23. Dodatek węglowy – kontynuacja z 2022 r. specjalnych świadczeń jednorazowych w wysokości 3000 zł, które przyznawano na podstawie przepisów ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym. Wsparcie przysługiwało gospodarstwom domowym, których główne źródło ogrzewania stanowił, m.in. kocioł na paliwo stałe, kominek lub piec kaflowy, zasilane węglem, brykietem lub peletem zawierającym 85% węgla kamiennego. Dodatek był niezależny od dochodów osiągniętych przez członków rodziny. Podstawowym warunkiem jego uzyskania było aby wspomniane źródło ogrzewania było wpisane lub zgłoszone do CEEB.

W okresie sprawozdawczym zrealizowano **25 wniosków** wobec, których postępowanie nie zostało zakończone w 2022 r. (postępowania wyjaśniające/weryfikacje, postępowania odwoławcze, rozstrzygnięcia właściwości miejscowej). Dodatków wypłacono na kwotę **75.000 zł**, w tym 39.000 zł z dotacji z 2022 r.

Koszty obsługi stanowiły kwotę **1.500 zł**, w tym 780 zł z dotacji z 2022 r. (rozdział 85395).

24. Dodatek dla gospodarstw domowych – kontynuowano realizację dodatku z 2022 r. i w 2023 r. dokonano wypłaty 1 świadczenia w kwocie **3.000 zł** – na częściowe pokrycie kosztów ogrzewania w miejscu zamieszkania **innym rodzajem biomasy**. Koszty obsługi zadania 60 zł (rozdział 85395).

25. Dodatek elektryczny – od 1 grudnia 2022 r. ustawą z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 r. w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej - wprowadzono dodatek elektryczny przysługujący odbiorcom w gospodarstwach domowych, w przypadku gdy główne źródło ogrzewania zasilane jest energią elektryczną i zostało wpisane lub zgłoszone do CEEB. Dodatek przysługuje w wysokości 1000 zł, a w przypadku, gdy zużycie energii w gospodarstwie domowym w tym samym miejscu zamieszkania w 2021 r. wyniosło więcej niż 5 MWh, dodatek wynosi 1500 zł.

Od grudnia 2022 do 1 lutego 2023 wpłynęło 110 wniosków. Przyznano **98 świadczeń** oraz 12 osobom odmówiono. Łącznie wydatkowano **kwotę 129.540 zł**, w tym koszty obsługi 2.540 zł (rozdział 85395).

26. Refundacja podatku VAT – od 1 stycznia 2023 r. stawka VAT za gaz używany do ogrzewania domów i mieszkań wróciła do poziomu 23%. Ustawą z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. w związku z sytuacją na rynku gazu, wprowadzono refundację kwoty odpowiadającej podatkowi VAT wynikającej z opłaconej faktury dla gospodarstw domowych. Prawo do wsparcia przysługiwało wszystkim rodzinom

spełniającym kryteria dochodowe, których dochód nie przekraczał 2.100 zł dla osoby samotnej lub 1.500 zł na członka gospodarstwa domowego. W okresie sprawozdawczym wpłynęło 107 wniosków, do wsparcia zakwalifikowano 82, na kwotę **27.106,17 zł**, w tym 531,49 zł (2%) koszty obsługi (*rozdz.85395*)

27. Pomoc obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa uregulowana została w ustawie z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, nazywana specustawą:

- 1) **jednorazowe świadczenia pieniężne w wysokości 300 zł na osobę** przeznaczone na utrzymanie, w szczególności na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej oraz opłaty mieszkaniowe – przyjęto **128 wniosków**. Zrealizowano **152 świadczenia** na kwotę **45.600 zł** (*Fundusz Pomocy rozdział 85395*) oraz koszty obsługi **912 zł**;
- 2) **sprawowanie nadzoru nad realizacją praw i obowiązków opiekuna tymczasowego**. Instytucję opiekuna tymczasowego ustanawia się dla małoletniego obywatela Ukrainy, który przebywa na terytorium RP bez opieki osób dorosłych odpowiedzialnych za niego. Opiekun reprezentuje oraz sprawuje pieczę nad jego osobą i majątkiem. Ośrodek posiada wykaz opiekunów tymczasowych funkcjonujących na terenie Miasta. Na podstawie postanowień sądu objęto wsparciem **19 opiekunów** tymczasowych **nad 21 dziećmi**. Pracownicy socjalni w ramach nadzoru po uzyskaniu postanowienia sądu nawiązywali kontakt, odbywali spotkania, ustalali oczekiwania i realne możliwości udzielenia pomocy. Łącznie odbyto 45 wizyt i 26 kontaktów telefonicznych (*wydatki bieżące MOPR*). Według stanu na 31 grudnia 2023 r. na terenie Suwałk przebywa 8 dzieci nad którymi pieczę sprawuje 8 opiekunów tymczasowych.
- 3) **świadczenia pieniężne dla osób udzielających zakwaterowania i wyżywienia** (art.13 specustawy) – zadanie powierzono Ośrodkowi uchwałą nr XLIV/568/2022 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 30 marca 2022 r. Świadczenia należne każdemu podmiotowi i osobie fizycznej, który zapewni na własny koszt, zakwaterowanie i wyżywienie obywatelom Ukrainy przyznawano na ich wniosek z tego tytułu świadczenie pieniężne w wysokości 40 zł na osobę za każdy dzień za okres 120 dni od dnia przybycia obywatela Ukrainy na terytorium RP. W okresie sprawozdawczym przyjęto **593 wnioski**. **Przyznano 51.064 świadczeń na 303 osoby**, z tego w ramach przedłużonego okresu przyjęto **442 wnioski** na 168 osób, przyznając 36.404 świadczenia.

Okres wypłaty świadczenia mógł być przedłużony w szczególnie uzasadnionych przypadkach (niepełnosprawni, ciężarne, wychowujące dzieci do 12 m-ca życia, osoby w wieku emerytalnym, samotne sprawowanie opieki nad trojgiem i więcej dzieci, małoletni z pieczy zastępczej).

Realizacja zadania polegała na wprowadzaniu danych do bazy wniosków oraz dokonywania weryfikacji wniosków pod kątem danych zawartych w tej bazie. Ponadto dokonano 73 weryfikacji warunków zakwaterowania i wyżywienia. **Ogółem** wydatkowano **2.053.177,61 zł** (*spadek 1.611.072,53*), w tym koszty obsługi 10.617,61 zł (*Fundusz Pomocy - rozdział 75495*).

4) **świadczenia rodzinne i opiekuńcze** (art. 26 specustawy) - warunki przyznawania świadczeń oraz dokumentowania ich spełnienia z niewielkimi odstępstwami (do składu rodziny i dochodu nie wlicza się ojca, który pozostał na Ukrainie) pozostały niezmienione i są identyczne jak obowiązujące przy przyznawaniu świadczeń rodzinnym obywatelom Polski czy innym cudzoziemcom. W okresie sprawozdawczym przyznano:

- a) zasiłki rodzinne wraz z dodatkami – 71 dzieci (*spadek o 65*) - 593 świadczeń;
- b) świadczenia pielęgnacyjne z tytułu sprawowania opieki nad niepełnosprawnym:
  - dzieckiem – 5 osób – 44 świadczenia
  - dorosłym członkiem rodziny – 2 osoby – 13 świadczeń;
- c) odprowadzono 56 składek z tytułu ubezpieczenia emerytalno-rentowego;
- d) składki zdrowotne – 4 osoby – 37 składek,
- e) zasiłki pielęgnacyjne – 18 osób,
- f) jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka – 7 osób – 7 świadczeń,
- g) świadczenie rodzicielskie – 8 osób – 53 świadczenia

Łącznie wydatkowano **373.163,18 zł** oraz koszty obsługi **10.109,32 zł** (*Fundusz Pomocy – rozdział 855*)

5) **pomoc społeczna** – regulacje zawarte w art. 29 i 30 specustawy znacznie uprościły procedurę udzielania świadczeń. Nie wymagano przeprowadzania wywiadu środowiskowego umożliwiając korzystanie z świadczeń pieniężnych i niepieniężnych po uzyskaniu nr PESEL o statusie UKR. Realizowano następujące świadczenia:

- posiłki w szkole – 67 dzieci (*spadek o 142*) - 5 943 świadczeń na kwotę 40.594,88 zł;
- zasiłek celowy na opłacenie posiłku w przedszkolu – 17 (*spadek o 64*) - 94 świadczenia na kwotę 10.407 zł;
- zasiłki stałe - 4 osoby - 33 świadczenia na kwotę 11.342,62 zł;
- składka na ubezpieczenie zdrowotne – 4 osoby - 33 świadczenia na kwotę 972,42 zł

Łącznie wydatkowano kwotę **63.316,92 zł** (*Fundusz Pomocy – dział 852*).

1) **Program Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus – Podprogram 2023** – art. 33 specustawy potwierdza uprawnienie obywatelom Ukrainy przebywającym na terytorium RP do pomocy żywnościowej w ramach Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym pod warunkiem spełnienia kryterium dochodowego (225%). Zweryfikowano **810 osób** oraz wydano **235** skierowań umożliwiające uzyskanie pomocy żywnościowej.

2) **pomoc psychologiczna** (art. 32 specustawy) – obywatelom Ukrainy zapewniano wsparcie psychologiczne. Zadanie realizował psycholog z Ukrainy zatrudniony przez MOPR w wymiarze 40 godzin miesięcznie. Z wsparcia psychologicznego skorzystało 73 osoby (13 osób nowych i 60 osób kontynuowało z poprzedniego roku). Koszt zadania **19.200 zł** (*Fundusz Pomocy rozdział 85395*)

- 3) **usługi tłumacza** – w celu ułatwienia komunikacji obywatelom Ukrainy przy załatwianiu spraw urzędowych w 2023 r. zatrudniano w Ośrodku tłumacza języka ukraińskiego. Usługi były świadczone 2 godziny co drugi dzień, a także w środowisku podczas wywiadów środowiskowych. Koszt zadania **13.437,42 zł** (*budżet samorządowy*).

28. Akcje społeczne

- 1) **„Paczka dla bezdomnego”** – akcja zorganizowana we współpracy ze Strażą Miejską w Suwałkach i Harcerzami. Zgromadzono produkty żywnościowe, bieliznę, środki higieny osobistej, które przekazano podczas spotkania wigilijnego 20 bezdomnym korzystającym z ogrzewalni.
- 2) **Szlachetna Paczka** – Ośrodek we współpracy ze Stowarzyszeniem „Wiosna” w Krakowie zrekrutował 20 rodzin wymagających pomocy i wsparcia.
- 3) W ramach ogólnopolskiej akcji **„Podaruj dzieciom kurtki”** Rada Lokalna 17600 Rycerzy Kolumba w Suwałkach zakupiła i przekazała w dniu 3 kwietnia 2023 r. 86 dzieciom z rodzinnej pieczy zastępczej rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny kurtki stosowne do pory roku.
- 4) **Program „Nie bądźmy obojętni”** realizowany we współpracy z Komendą Miejską Policji w Suwałkach. Polegał na monitorowaniu osób bezdomnych, samotnych, w podeszłym wieku i niezdolnych do samodzielnego funkcjonowania oraz nadużywających alkoholu. Pracownicy Ośrodka wytypowali 46 środowisk
- 5) **„Mikołajki 2023”** projekt socjalny skierowany do 15 dzieci w wieku od 7. do 13. roku życia z rodzin objętych asystenturą. Zorganizowano przy pomocy sponsorów choinkę oraz wykonano ozdoby świąteczne i przy Akademii dźwięku MJM w Suwałkach celebrowano tradycję świąt Bożego Narodzenia. Samorząd uczniowski Zespołu Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego im. Wincentego Witosa w Suwałkach zorganizował zbiórkę słodyczy, które przekazano podczas uroczystości dzieciom.

Łącznie Ośrodek w 2023 r. wydatkował kwotę 76.886.999,04 zł (*spadek o 36.994.320,83 zł*), z tego:

- środki zewnętrzne stanowiły – 49.045.378,46 zł - 63,79 %,
- środki z budżetu samorządowego – 27.841.620,58 zł – 36,21 %,

w tym:

- 1) w dziale 851 – Ochrona zdrowia – **614.391,13 zł**;
- 2) w dziale 852 – Pomoc społeczna – **27.153.979,11 zł**;
- 3) w dziale 853 – Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej – **1.599.143,08 zł**
- 4) w dziale 855 – Rodzina – **39.699.565,90 zł**;

oraz z:

- funduszu celowego PFRON – **3.898.558,93 zł**, w tym koszty obsługi 121.274,93 zł,
- Funduszu Solidarnościowego – **951.416,24 zł**,
- Funduszu Przeciwdziałania Covid-19 – **236.206,17 zł**, (*dział 853 zł*)
- Fundusz Pracy – **153.979,45 zł** (*dział 855*)
- Funduszu Pomocy – **2. 579.759,03 zł**, z tego: (*dział 852 – 63.316,92 zł, dział 853 – 79.992,00 zł, dział 855 – 383.272,50 zł, rozdział 75495 – 2.053.177,61*)

IX. STRUKTURA WYDATKÓW W LATACH 2022/2023 PRZEDSTAWIA SIĘ NASTĘPUJĄCO:

rozdział/ paragraf	Nazwa	2022	2023	zmiana % 2023/ 2022
851	Ochrona zdrowia	532.336,21	614.391,13	115,41
85154	Przeciwdziałanie alkoholizmowi	525.186,21	607.241,13	115,62
85195	Pozostała działalność	7.150,00	7.150,00	100,00
852	Pomoc społeczna	27.641.015,17	27.338.570,96	98,91
85202	domy pomocy społecznej – Zakup usług przez jednostki samorządu terytorialnego od innych jednostek samorządu terytorialnego	3.411.624,90	3.916.579,01	114,80
85203	ośrodki wsparcia	91.411,24	162.599,95	177,88
85205	przeciwdziałania przemocy w rodzinie	33.234,08	102.451,47	308,27
85213	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej, w tym zwroty dotacji	230.258,39	216.586,94	94,06
85214	Zasilki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, w tym zwroty dotacji	1.328.386,51	1.354.682,06	101,98
85215	Dodatek energetyczny w tym zwroty dotacji	14.146,84	0,00	0,00
	Dodatki mieszkaniowe	2.927.833,82	4.131.097,76	141,10
85216	Zasilki stałe, w tym zwroty dotacji	2.596.738,31	2.548.326,60	98,14
85219	Ośrodki pomocy społecznej	7.140.398,43	7.963.923,15	111,53
852-85219-3020	Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	31.596,85	16.683,66	52,80
852-85219-3110	Świadczenia społeczne	20.237,89	14.434,95	71,33
852-85219-4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	4.905.015,22	5.437.350,09	110,85
852-85219-4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	342.505,12	380.086,72	110,97
852-85219-4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	871.773,97	954.316,28	109,47
852-85219-4120	Składki na Fundusz Pracy	82.776,17	86.141,89	104,07
852-85219-4170	Wynagrodzenia bezosobowe	20.000,00	18.415,00	92,08
852-85219-4210	Zakup materiałów i wyposażenia	152.916,97	241.387,19	157,86
852-85219-4220	Zakup środków żywności	1.079,86	1.279,78	118,51
852-85219-4260	Zakup energii	110.490,93	111.388,59	100,81
852-85219-4270	Zakup usług remontowych	37.158,54	80.585,03	216,87
852-85219-4280	Zakup usług zdrowotnych	1.100,00	3.925,00	356,82
852-85219-4300	Zakup usług pozostałych	330.039,08	356.874,33	108,13
852-85219-4360	Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych świadczonych w ruchomej publicznej sieci telefonicznej	19.486,00	31.663,40	162,49
852-85219-4410	Podróże służbowe krajowe	32.549,33	39.587,57	121,62
852-85219-4430	Różne opłaty i składki	6.442,81	7.993,00	124,06
852-85219-4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	136.081,70	145.796,21	107,14
852-85219-4480	Podatek od nieruchomości	19.057,00	21.473,00	112,68
852-85219-4520	Opłaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego	7.042,98	7.141,98	101,41
852-85219-4610	Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego	361,35	343,46	95,05
852-85219-4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	11.827,60	6.048,80	51,14
852-85219-4710	Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający	859,06	1.007,22	117,25

85220	Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania treningowe i wspomagane i ośrodki interwencji kryzysowej	46.477,98	52.233,80	112,38
85228	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	2.542.076,55	3.453.040,94	135,84
85230	Pomoc w zakresie dożywiania, w tym zwrot dotacji (200,00 zł)	2.064.447,00	2.419.201,88	117,18
85231	Cudzoziemcy	20.800,00	25.984,00	124,92
85295	Pozostała działalność w tym zwroty dotacji z odsetkami (450,00 zł)	5.193.181,12	991.863,40	19,10
	Dodatek osłonowy	4.598.170,77	1.207,35	0,03
	Program osłonowy – dopłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi	26.800,00	28.540,00	106,49
	Program senior+	84.645,78	40.798,24	48,20
	Utrzymanie ogrzewalni	288.438,92	858.407,21	297,60
	Program Ministra Cyfryzacji – wyposażenie Klubu Seniora w komputery	13.750,00	0,00	0,00
	Korpus wsparcia seniora -Covid 19	119.998,65	0,00	0,00
	Organizacja prac społecznie -użytecznych	61.377,00	62.460,60	101,77
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej, w tym zwrot dotacji (900,00 zł)	10.773.587,57	1.915.341,25	17,78
85321	Zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności	1.141.744,71	1.297.990,91	113,68
	Karta Polaka	2.520,00	30.240,00	1200,00
	Dodatek elektryczny – Covid -19	0,00	129.540,00	-
	Door-to-door	312.022,82	284.292,17	91,11
	Dodatek węglowy – Covid-19	6.100.609,08	z dot. z 2022 r. 39.780,00	1,20
			36.720,00	
	Dodatek dla gospodarstw domowych – Covid-19	2.766.642,75	3.060,00	0,11
	Dodatek dla podmiotów wrażliwych – Covid-19	7.111,65	0,00	-
	Jednorazowe świadczenie pieniężne – 300 zł	431.740,16	46.512,00	10,77
	Pomoc psychologiczna	11.196,40	19.200,00	171,48
	Refundacja podatku VAT -Covid-19	0,00	27.106,17	-
855	Rodzina	67.528.870,13	40.236.817,85	59,58
85501	Świadczenia wychowawcze, w tym zwroty dotacji z lat ubiegłych z odsetkami	31.820.570,07	98.317,16	0,31
85502	Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego, w tym zwroty z odsetkami	29.703.391,44	33.391.424,54	112,42
85504	Wspieranie rodziny, w tym zwroty dotacji z odsetkami	196.297,81	266.472,44	135,75
85508	Rodziny zastępcze	4.250.175,60	5.218.300,06	122,78
	Dodatek wychowawczy, w tym zwroty dotacji z odsetkami	390.710,47	0,00	-
85510	Placówki opiekuńczo-wychowawcze	522.166,10	413.422,81	79,17
	Dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego	61.961,56	0,00	-
85513	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne ....., w tym zwroty dotacji	583.597,08	812.460,42	138,50
85595	Zakup usług pozostałych -koszt pobytu w ZPO	0,00	36.420,42	-
75495	Pozostała działalność	3.664.250,14	2.053.177,61	56,03
	Razem	110.140.059,22	72.158.298,80	

Szczegółową informację dotyczącą wykonania wydatków w podziale na poszczególne ich rodzaje (§) zawierać będzie sprawozdanie z wykonania budżetu Miasta Suwałki za 2023 r.

X. PORÓWNAWCZA STRUKTURA ZATRUDNIENIA W LATACH 2022/2023

Lp.	Stanowisko	w przeliczeniu na pełen etat wg stanu na dzień 31 grudnia	
		2022	2023
1.	Dyrektor	1	1
2.	z-ca Dyrektora	1	1
DZIAŁ FINANSOWO-KSIĘGOWY		10	10
3.	Główna księgowa	1	1
4.	z-ca Głównej księgowej	1	1
5.	St. Księgowa	3	3
6.	Pomoc administracyjna	3	3
7.	Kasjer	1	1
8.	Inspektor	1	1
DZIAŁ KADR I ADMINISTRACJI		11	11
9.	Kierownik	1	1
10.	Pomoc administracyjna	2	2
11.	Sekretarka	1	1
12.	Sprzątająca	1	1
13.	Starszy Inspektor	1	1
14.	Goniec	3	3
15.	Informatyk	0	0
16.	Starszy informatyk	1	1
17.	Konserwator-kierowca	1	1
DZIAŁ POMOCY INSTYTUCJONALNEJ		58,25	50
18.	Kierownik	1	1
19.	Pracownik socjalny	1	2
20.	Starszy pracownik socjalny	1	1
21.	Specjalista pracy socjalnej	2	0
22.	Starszy specjalista pracy socjalnej	4	3
23.	Główny specjalista pracy socjalnej	0	1
24.	Główny specjalista	0	1
25.	Starszy inspektor	2	2
26.	Opiekunki	47,25	39
DZIAŁ POMOCY KRYZYSOWEJ		14,25	14
27.	Kierownik	1	1
28.	Psycholog	0,75	0,5
29.	Aspirant pracy socjalnej	1	0
30.	Pracownik socjalny	1	2
31.	Starszy pracownik socjalny	1	1
32.	Specjalista pracy socjalnej	0	0
33.	Starszy specjalista pracy socjalnej	1	1
34.	Sprzątająca	0,5	0,5
35.	Opiekun - Ogrzewalnia	8	8
DZIAŁ POMOCY ŚRODOWISKOWEJ		31	31
36.	Kierownik	1	1
37.	Pracownik socjalny	2	1
38.	Starszy pracownik socjalny	6	8
39.	Specjalista pracy socjalnej	9	5
40.	Starszy specjalista pracy socjalnej	10	10
41.	Główny specjalista pracy socjalnej	0	1
42.	Główny specjalista	0	1
43.	Młodszy asystent rodziny	1	1
44.	Asystent rodziny	1	2
45.	Starszy asystent rodziny	1	1
DZIAŁ PIECZY ZASTĘPCZEJ		14	14
46.	Kierownik	1	1

47.	Psycholog	1	1
48.	Pedagog	2	1
49.	Pracownik socjalny	1	1
50.	Główny specjalista	0	1
51.	konsultant	0	2
52.	Młodszy koordynator rodzinnej pieczy zastępczej	1	0
53.	Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej	3	3
54.	Starszy koordynator rodzinnej pieczy zastępczej	3	4
55.	Starszy specjalista pracy z rodziną	2	0
DZIAŁ ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH I POMOCY MIESZKANIOWEJ		21	21
56.	Kierownik	1	1
57.	Starszy inspektor	8	8
58.	Inspektor	1	1
59.	Pomoc administracyjna	11	11
POWIATOWY ZESPÓŁ DS. ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI		8	8
60.	Przewodnicząca	1	1
61.	Sekretarz zespołu	1	1
62.	Starszy pracownik socjalny	1	1
63.	Pomoc administracyjna	5	5
Specjalista ds. pozyskiwania funduszy i realizacji projektów		1	1
DOOR-TO-DOOR		3	0
64.	Dyspozytor	0	0
65.	Opiekun	1	0
66.	Kierowca	2	0
Razem		173,5	162,5

Rok 2023 był kontynuacją realizowanych zadań i prowadzonych działań wynikających z ustaw, a także przyjętych do realizacji samorządowych, rządowych lub ministerialnych programów.

Przy tak różnorodnych kategoriach osób i rodzin wymagających wsparcia głównym celem Ośrodka było wspieranie i łagodzenie trudnej sytuacji osób i rodzin nie tylko w formie materialnej, ale również poprzez wdrażanie pozamaterialnych form pomocy, w tym pracy socjalnej wobec indywidualnych osób i rodzin.

XI. POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ I PIECZY ZASTĘPCZEJ NA 2024 ROK

Na podstawie rozpoznania potrzeb MOPR opracował prognozę potrzeb finansowych związanych z realizacją zadań na 2024 rok, które zostały przedstawione w projekcie budżetu. Ośrodek realizuje zadania w oparciu o środki samorządowe, z dotacji celowej wojewody jak i pozyskuje z budżetu państwa i innych funduszy w ramach dostępnych programów.

Stopień zaspokojenia potrzeb w zakresie pomocy społecznej i pieczy zastępczej przedstawiają poniższe tabele.

POMOC SPOŁECZNA

Rozdział 85202 „Domy pomocy społecznej”

Wykonanie w 2023 r. w zł	Przyznane środki na 2024 r. w zł	Zadanie – stopień zaspokojenia potrzeb
3.916.579,01	4.253.592	Pokrywanie kosztów pobytu za skierowanych mieszkańców do domów pomocy społecznej na terenie innych powiatów - zadanie własne gminy. Środki nie zabezpieczają potrzeb w zakresie opłat za skierowanych mieszkańców Suwałk. Obecnie Miasto Suwałki ponosi koszty utrzymania za 95 osoby. W I kw. każdego roku dps-y zmieniają koszty utrzymania, w związku z czym braki w tym zakresie szacuje się na kwotę 1.140.000 zł.
12.300.575	11.792.822	Koszty utrzymania Domu Pomocy Społecznej w Suwałkach - zadanie własne powiatu – prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadlokalnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób. Placówka liczy 194 miejsca, w tym 19 osób dotowanych z budżetu wojewody i 166 dotowanych przez gminy kierujące, w tym Miasto Suwałki zobowiązane jest do pokrywania kosztu pobytu za 97 osób skierowanych po 1 stycznia 2004 r.

Rozdział 85203 „Ośrodki wsparcia”

Wykonanie w 2023 r. w zł	Przyznane środki na 2024 r. w zł	Zadanie – stopień zaspokojenia potrzeb
2.111.940	2.044.000	Prowadzenie ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi - zadanie zlecone gminie. Środowiskowy Dom Samopomocy przy ul. Filipowskiej 20D liczący 38 miejsc. Środowiskowy Dom Samopomocy przy ul. Wojska Polskiego 9 – liczy 34 miejsca prowadzi ngo „Aktywni tak samo” na zlecenie jst. Przyznane środki pokrywają potrzeby związane z działalnością ośrodków. Koszt 1 uczestnika – 2.250,40 zł miesięcznie (776złx290%). Koszt ten na podstawie art. 51c ust.5 ustawy o pomocy społecznej może być zwiększony na uczestnika z niepełnosprawnościami sprzężonymi lub spektrum autyzmu o 30% tj. o 675,12 m-nie (1940 złx30%) Ośrodki wsparcia są środowiskową formą pomocy półstacjonarnej, służącą utrzymaniu osoby w jej naturalnym środowisku i przeciwdziałaniu instytucjonalizacji. Środki zabezpieczają potrzeby w tym zakresie. W trakcie roku podlegają weryfikacji w zależności od charakteru uczestników. Z analizy decyzji administracyjnych wynika, iż występuje niewystarczająca liczba miejsc, ponieważ Ośrodek 6 osobom zmuszony był odmówić skierowań.
209.055	260.328	Dzienny Dom Pobytu „Kalinka” – w strukturze Domu Pomocy Społecznej „Kalina” funkcjonuje ośrodek wsparcia dla osób starszych i niepełnosprawnych. Dom liczy 15 miejsc. Przyznane środki zabezpieczają potrzeby związane z działalnością ośrodka.

103.030	122.600	Oplata za pobyt mieszkańców Suwałk w schroniskach dla bezdomnych w ramach zawartych porozumień – Przyznane środki zabezpieczają potrzeby w zakresie schronienia w ośrodkach wsparcia dla bezdomnych. Obecnie pokrywane są koszty schronienia za 6 osób. Średni dzienny koszt pobytu wyniósł ok.50 zł
59.570 b. samorz. 40.798 b. państwa	97.000	Klub Seniora – zadanie własne gminy- ośrodek wsparcia, który funkcjonuje w strukturze MOPR, liczy 20 miejsc. Finansowany jest z budżetu samorządowego oraz środków pozyskiwanych w ramach programu wieloletniego Senior+ na lata 2021 -2025. Z wsparcia ośrodka rotacyjnie korzysta 40 osób.

Rozdział 85214 „Zasilki i pomoc w naturze”

Wykonanie w 2023 r. w zł	Przyznane środki na 2024 r. w zł	Zadanie – stopień zaspokojenia potrzeb
1.352.069	1.582.000	Zasilki i pomoc w naturze - zadanie własne gminy – przyznane środki głównie przeznaczone są na pomoc o charakterze obligatoryjnym, tzn. zasiłki okresowe (przyznawane w wysokości 50 % różnicy kryterium dochodowego rodziny, a posiadanym dochodem), które zabezpieczane są z dotacji wojewody w wys.953 tys. zł. Obecnie zabezpieczają potrzeby. Pozostała kwota z budżetu samorządowego zabezpieczy realizację: posiłków dla osób, których dochód przekracza 200% kryterium dochodowego, sprawianie pochówków oraz zakup odzieży i obuwia dostosowanej do pory roku oraz część udziału własnego do realizacji programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028. W ramach wolnych środków sukcesywnie będą realizowane świadczenia o charakterze fakultatywnym: zasiłki celowe, na zakup opału, leków oraz prowadzenie doraźnych działań osłonowych.

Rozdział 85216 „Zasilki stałe”

Wykonanie w 2023 r. w zł	Przyznane środki na 2024 r. w zł	Zadanie – stopień zaspokojenia potrzeb
2.476.003	2.957.000	Zasilki stałe - zadanie własne gminy dotowane z budżetu wojewody. Średniorocznie z zasiłków stałych korzysta ok. 450 osób niepełnosprawnych. W 2024 r. liczba świadczeniobiorców pozostaje na porównywalnym poziomie. Przyznane środki zabezpieczają potrzeby oraz uwzględniają zmianę wysokości zasiłku stałego od 1 stycznia 2024 r z maksymalnej kwoty 719 zł do 1000 zł/m-nie W przypadku występujących braków będą pozyskiwane w trakcie roku z budżetu wojewody.

Rozdział 85219 „Ośrodki pomocy społecznej”

Wykonanie w 2023 r. w zł	Przyznane środki na 2024 r. w zł	Zadanie - stopień zaspokojenia potrzeb
7.963.923,15 w tym: PFRON 121.274,93	8.034.863	Zadanie własne gminy/powiatu – środki przeznaczone na utrzymanie infrastruktury MOPR oraz obsługę zadań należących do właściwości Ośrodka, powiatowego centrum pomocy rodzinie, organizatora pieczy zastępczej oraz innych zadań zleconych Ośrodkowi. Przyznany budżet zabezpiecza koszty obsługi i utrzymania infrastruktury na dotychczasowym poziomie. Budżet nie zabezpiecza pokrycia składek ZUS i odprowadzenia podatku dochodowego od osób fizycznych z tytułu wypłat wynagrodzeń w ostatnim m-cu roku budżetowego.

Rozdział 85220 „Mieszkania treningowe i wspomagane”

Wykonanie w 2023 r. w zł	Przyznane środki na 2024 r. w zł	Zadanie - stopień zaspokojenia potrzeb
39.531	51.880	Zadanie własne powiatu - zapewnienie odpowiednich warunków mieszkaniowych usamodzielniającym się wychowankom pieczy

		zastępczej , którzy osiedlają się na terenie m. Suwałki. Na terenie miasta funkcjonują 2 mieszkania treningowe o łącznej liczbie miejsc 7.
12.703	16.580	Zadanie własne gminy - wsparcie dla osób niepełnosprawnych w szczególności dla osób z zaburzeniami psychicznymi. W m. Suwałki funkcjonuje jedno mieszkanie wspomagane o liczbie 3 miejsc.

Rozdział 85228 „Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze”

Wykonanie w 2023 r. w zł	Przyznane środki na 2024 r. w zł	Zadanie – stopień zaspokojenia potrzeb
3.249.175	3.863.596	Zadanie własne gminy – zapewnienie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania . Przyznane środki zabezpieczają potrzeby ok. 143 osób wymagających tej formy pomocy.
203.866	158.000	Zadanie zlecone gminy – zapewnienie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania w tym dla osób z zaburzeniami psychicznymi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności. Przyznane środki nie zabezpieczają potrzeb 9 osób wymagających pomocy. Braki szacuje się na 90.490 tys. zł, o które Ośrodek wystąpi do Wojewody Podlaskiego

Rozdział 85230 „Pomoc w zakresie dożywiania”

Wykonanie w 2023 r. w zł	Przyznane środki na 2024 r. w zł	Zadanie - stopień zaspokojenia potrzeb
2.368.0000	2.038.600	Program rządowy na lata 2024 - 2028 „Posiłek w szkole i w domu” realizowany jest poprzez wydawanie gorącego posiłku, w szczególności niepełnosprawnym chorym oraz dzieciom i młodzieży szkolnej. Daje również dyrektorom szkół możliwość obejmowania dzieci wyrażające chęć zjedzenia posiłku do 20% ogółu żywionych dzieci na podstawie decyzji MOPR. Ponadto pomoc realizowana jest w formie dowozu posiłku oraz świadczenia pieniężnego na zakup posiłków lub żywności. Potrzeby oszacowano na 2.200.000 zł, występują braki w kwocie 161.400 zł - podjęto działania w celu pozyskania brakującej kwoty z budżetu wojewody, z uwzględnieniem zmniejszenia udziału własnego do 20%. Ok. 1,8 tys. osób wymaga pomocy w zabezpieczeniu posiłku bądź środków na podstawowe produkty żywnościowe .

Rozdział 85295 „Pozostała działalność”

Wykonanie w 2023 r. w zł	Przyznane środki na 2024 r. w zł	Zadanie - stopień zaspokojenia potrzeb
62.461	78.480	Przyznane środki pozwalają na aktywizację zawodową osób bezrobotnych korzystających ze świadczeń pomocy społecznej poprzez organizację prac społecznie-użytecznych/10godzin tygodniowo na każdego uczestnika dla 15 osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i zawodowym. Środki zabezpieczają potrzeby, dają możliwość zrealizowania 7200 godzin, przy czym koszt 1 godziny 10,90 zł. Środki refundowane z FP w 60%.

WSPARCIE RODZINY I SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ

Rozdział 85504 „Wspieranie rodziny”

Wykonanie w 2023 r. w zł	Przyznane środki na 2024 r. w zł	Zadanie – stopień zaspokojenia potrzeb
266.097	356.783	Opieka asystenta rodziny – zadanie własne gminy wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz koordynacja poradnictwa dla kobiet w ciąży i ich rodzin z ustawy „Za życiem”. Pracownik socjalny na podstawie dokonanego rozpoznania w środowisku może kierować wnioskiem do kierownika MOPR o objęcie rodziny naturalnej opieką asystenta rodziny, która przeżywa trudności opiekuńczo

		wychowawcze. Asystent przydzielany jest również na wniosek sądu. Przyznanie asystenta kobiecie w ciąży lub wychowującej niepełnosprawne dziecko następuje na jej wniosek. Obecnie zatrudnianych jest 4 asystentów, którzy mogą obejmować opieką nie więcej niż 15 rodzin.
--	--	---

Rozdział 85508 „Piecza zastępcza”

Wykonanie w 2023 r. w zł	Przyznane środki na 2024 r. w zł	Zadanie – stopień zaspokojenia potrzeb
3.254.798	3.847.304	Rodzinna piecza zastępcza - zadanie własne powiatu - ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada na samorządy powiatowe obowiązek ponoszenia kosztów utrzymania dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej. Wzrost planowanych potrzeb spowodowany jest: -waloryzacją świadczeń z tytułu kosztów utrzymania dzieci w pieczy zastępczej, -planowanym wzrostem wynagrodzeń zawodowym rodzinom zastępczym, rodzinom pomocowym, pomocom przy sprawowaniu opieki i czynnościach gospodarskich oraz kosztów utrzymania i remontów lokali, - utworzeniem min. 1 zawodowej rodziny zastępczej - wzrostem dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej, - organizacją szkoleń rodzin zastępczych, itp. Obecnie na terenie miasta w rodzinach zastępczych przebywa 190 dzieci
1.207.478	1.529.564	Koszt utrzymania dzieci w pieczy zastępczej na terenie innych powiatów -miasto zobowiązane jest do pokrywania za 61 dzieci umieszczanych w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów oraz przysługujących dodatków, wynagrodzeń zawodowych rodzin zastępczych, rodzin pomocowych, osób do pomocy przy opiece nad dzieckiem i przy pracach gospodarskich, utrzymania lokalu, przeprowadzenia niezbędnego remontu oraz wsparcia koordynatora. Środki zabezpieczają dotychczas zawarte porozumienia, nie pozwalają na umieszczenie kolejnych dzieci.
160.971	168.702	Usamodzielnianie wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej - zadanie własne powiatu. Środki zabezpieczają potrzeby na bieżące wypłaty pomocy z tytułu usamodzielnienia, tj. kontynuowanie nauki, jednorazowe świadczenia pieniężne oraz pomoc rzeczową wychowankom opuszczającym rodziny zastępcze. Aktualnie procesowi usamodzielnienia podlega 10 wychowanków. W rb. uzyska pełnoletność 11 wychowanków.
15.472	5.000	W rodzinie zastępczej na terenie m. Suwałki zostało umieszczone dziecko, które nie posiadało miejsca zamieszkania na terytorium RP. W takim przypadku na podstawie art. 181 pkt 2a w związku z art. 5 ust.1 pkt 2 i 2a ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej koszty utrzymania pokrywa budżet państwa. Braki w wysokości 15.000 zł na bieżąco będą zgłaszane do Wojewody Podlaskiego.
579.581	653.737	Opieka i wsparcie koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej – opiekę i wsparcie świadczy 7 koordynatorów, którzy zabezpieczają opieką i wsparciem 105 rodzin na 121 funkcjonujących.

Rozdział 85 510 „Placówki opiekuńczo - wychowawcze”

Wykonanie w 2023 r. w zł	Przyznane środki na 2024 r. w zł	Zadanie – stopień zaspokojenia potrzeb
122.298	146.446	Usamodzielnianie wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej - zadanie własne powiatu. Środki zabezpieczają potrzeby na bieżące wypłaty pomocy z tytułu usamodzielnienia, tj. kontynuowanie nauki, jednorazowe świadczenia pieniężne oraz pomoc rzeczową wychowankom opuszczającym placówki opiekuńczo wychowawcze. Aktualnie programy usamodzielnienia realizuje 11 wychowanków. W rb. uzyska pełnoletność 4 wychowanków.
290.450	398.400	Pokrywanie kosztów pobytu dzieci z m. Suwałki w instytucjonalnej pieczy zastępczej na terenie innych powiatów – zadanie własne powiatu. W instytucjonalnej pieczy zastępczej przebywało na dzień 31.12.2023 r.- 3. dzieci. Przyznane środki pozwalają na pokrycie kosztów obecnie

		przebywających dzieci.
Dom nr 1 1.291.806	1.644.973	Koszty utrzymania placówek opiekuńczo wychowawczych - Dom nr 1 i nr 2 w Suwałkach - zadanie własne powiatu. Zapewnienie opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców, w szczególności przez organizowanie i prowadzenie placówek opiekuńczo - wychowawczych dla dzieci i młodzieży. Domy liczą po 14 miejsc. Przyznane środki nie uwzględniają potrzeb przeprowadzenia wszystkich remontów mających na celu poprawę warunków.
Dom nr 2 1.202.741	1.392.848	

Rozdział 85 595 „Zakłady Pielęgnacyjno-Opiekuńcze”

Wykonanie w 2023 r. w zł	Przyznane środki na 2024 r. w zł	Zadanie – stopień zaspokojenia potrzeb
36.420,42	125.000	Zadanie własne gminy/powiatu - na podstawie art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych ponoszono opłaty z tytułu zakwaterowania i żywienia za 2 dzieci pozbawionych opieki rodzicielskiej skierowanych postanowieniem Sądu Rejonowego w Suwałkach III Wydział Rodzinny i Nieletnich do Zakładu Pielęgnacyjno - Opiekuńczego Psychiatrycznego dla Dzieci i Młodzieży będącego jednostką organizacyjną Ośrodka Leczniczo - Rehabilitacyjnego „Pałac Kamieniec”. Obecnie koszt utrzymania 1 dziecka – 5.516 zł. Wobec powyższego braki szacuje się na kwotę 7.384 zł, które zostaną pokryte z działu 855 „Rodzina”

Plan kosztów wynagrodzeń na 2023 rok

l.p.	Wyszczególnienie	Plan na rok 2022 zgodnie z uchwałą budżetową	Wykonanie 2022 r.	Plan 2023	Planowa na zmianę 2023/2022 do wykonania 2022	Planowa na zmianę w % 2023/2022 do planu 2022
1	2	3	4	5	6	7
1.	Aktualne zatrudnienie (w etatach)	179	173,5	179	103,17%	100%
2.	Zmiana zatrudnienia w roku objętym planem (w etatach)	0	-5,64	0	X	X
3.	Zatrudnienie w roku planu=poz.1+2	179	167,86	179	106,64%	100%
4.	Średnie aktualne miesięczne wynagrodzenie (bez nagród jubileuszowych i odpraw emerytalnych)=poz.6/poz.1 (w roku planu)	4.286,37	4.934,45	5.098,66	103,33%	118,95%
5.	Planowany wzrost średniego wynagrodzenia (poz.6) – wprowadzony z 1 stycznia (w%)	11%	15,12%	10%	X	X
6.	Fundusz wynagrodzeń	9.207.126,00	10.273.533,72	10.951.911,00	106,60%	118,95%
7.	Nagrody jubileuszowe	205.619,00	222.398,91	213.507,00	96,00%	103,84%
8.	Odprawy emerytalne*	618.073,00	121.355,29	0,00	0,00%	0,00%
9.	Bezosobowy Fundusz Płac	718.094,00	598.495,99	822.479,00	137,42%	114,54%
10.	Razem koszty wynagrodzeń	10.748.912,00	11.215.783,91	11.987.879,00	106,88%	111,53%
11.	Pochodne (ZUS)	1.919.802,35	2.026.719,57	2.271.672,00	112,09%	118,33%
12.	Razem	12.668.714,35	13.242.503,48	14.259.569,00	107,68%	112,56%

*rezerwa budżetu Miasta